

Omakoti

VAASA » NUMERO 2/2025 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 17. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Helpotusta kesähelteille: vinkit kodin viilentämiseen

Nuhruisen julkisivun ensiavuksi
riittää usein pesu

18

Säännöllinen huolto pidentää
katon elinkaarta

20

**KYSY EDULLISTA
ERISTYSLASITARJOUSTA
SUORAAN
VALMISTAJALTA!**

- KORJAUSLASITUKSET
- PEILIT JA PEILILIUKUOVET
- SAUNOJEN JA KYLPY-
HUONEIDEN LASISEINÄT
- ERISTYSLASIT
- LASIKAITEET
- KEITTIÖN VÄLITILAN LASIT
- PIHLA IKKUNAT JA OVET

AluRoll
LUKAN
- TERASSILASITUKSET

AAA
Korkein luottolaatu
*Vuodelta 2014

Pihla
Ikkunat ja ovet

TUTUSTU MAHDOLLISUUKSIIN www.glasek.fi

GLASEK OY
ERIKOISLASILIIKE

Karhuntie 79, 65350 VAASA - Puh. 06 - 317 99 99

24 h
Päivystys
044 317 77 77

- Puunkaato
- Ongelmapuunkaato
- Kantojyrsintä
- Risujen ja puunrunkojen poisvienti
- Raivaussahatyöt
- Metsänhoito ja myrskytuhot

- Yksittäiset työtehtävät tai kokonaisratkaisut
- Toimialueenamme: Vaasa, Mustasaari, Vöyri, Närpiö
Teemme töitä myös saaristossa

Muista Kotitalousvähennys!

G-step Oy

Puunkaato Simon 050 350 2867
Metsähoito Emma 050 374 1674
Mattlaxvägen 61, 66540 Mustasaari (Petsmo)
www.gstep.fi

Carolina KEITTIÖ

Avoinna arkisin
Kortesjärvellä 8-16
Lapuaalla 9-17

Ratkaisut kodin kaikkiin tiloihin

Valmistamme aina yksilölliset
-keittiöt ja kodinhoitotilat
-eteiset ja WC-tilat
-komerot ja vaatehuoneet
-ovien ja tasojen vaihdot
suunnittelusta asennukseen.

010 348 3220

myynti@carolinakeittio.fi

www.carolinakeittio.fi

Jääkärintie 22, Kortesjärvi
Asemakatu 2, Lapua

Harkitsetko asunnon myyntiä?

Kotijoukkueen tehokkaan myyntistrategian sekä ammattitaitoisten välittäjiemme avulla onnistut asuntokaupoilla! Asuntosasi saa kattavan, nykyaikaisen sekä laadukkaan näkyvyyden Suomen suurimmissa medioissa sekä suosituimmissa asuntoportaaleissa.

Varaa ilmainen arviokäynti!

Kotijoukkue LKV
Vaasa

Vaasan Kotijoukkue
Kauppapuistikko 25, 65100 Vaasa
ma-pe 9.30-16.30, la 10.00-14.00
040 714 4630
vaasa@kotijoukkue.fi
www.kotijoukkue.fi/vaasa

**MITSUBISHI
ELECTRIC**

ILMALÄMPÖ- JA
ILMAVESILÄMPÖPUMPUT

MAALÄMPÖ- ASENNUKSET SEKÄ HUOLLOT

LAADUKKAASTI JA AIKATAULUSSA.

050 383 3345

vaasanputkiasennus@gmail.com

www.vaasanputkiasennus.fi

Vaasan Putkiasennus Oy

VIRTASEN

4 ÖLJYN MAALI

**SUOMEN SUOSITUIN
LUONNONÖLJYMAALI.**

- ✓ **HELPPO MAALATA, EI VALU**
- ✓ **KESTÄÄ VUOSIKYMMENIÄ**
- ✓ **MUOVITON JA EKOLOGINEN VALINTA**

www.virtasen.fi

Vaasan Väri Oy
Vasa Färg Ab

Sepänkyläntie 17
65100 Vaasa
Puh. 06 3616300

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2025	vko	8
Nro 2/2025	vko	16
Nro 3/2025	vko	24
Nro 4/2025	vko	39
Nro 5/2025	vko	47

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 18 000 kpl
Pientalot Isokyrön, Kaskisen, Kristiinankaupungin, Laihian, Maalahden, Mustasaaren, Närpiön, Vaasan ja Vöyrin taajamissa. taajamissa.

Kustantaja
Media Potentia Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
p. 0400 772 229
www.mediapotentia.fi

Julkaisija
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri@mediapotentia.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@mediapotentia.fi

Mediamyynti
Media Potentian toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@mediapotentia.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus
Media Potentia Oy
aineistot@mediapotentia.fi

Paino
Kaleva Oy

Etukannen kuva
Freepik

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Media Potentia Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Media Potentia Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan.Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

14
Kaikki irti
lyhyestäkin
kesästä

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Selviytymisohjeet hellekesään
- 10 Salaojitus kuntoon
- 14 Toimiva ja viihtyisä kesäpiha
- 18 Omakotitalon julkisivun käsittely
- 20 Kattohuoltoa eri kattotyypeille
- 23 Lakipalsta
- 24 Kotitalousvähennys ja kotityöpalvelut
- 27 Juhlatunnelmaa kotiin
- 30 Ajanviete
- 31 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Sopeutumista
muuttuviin
olosuhteisiin

Kevät on omakotitaloasujalle innostavaa aikaa. Kun routa hellittää, pihan puolella päästään vihdoinkin taas tositoimiin.

Viime vuosina tuttuihin pihatöihin on tosin saatettu päästä totuttua aikaisemmin. Lumen sulaminen on aikaistunut lähes koko maan alueella, mikä vaikuttaa samalla kasvillisuuden talvehtimiseen.

Ilmaston lämpeneminen on ylipäättään alkanut näkyä myös kasvien menestymisvyöhykkeissä Suomessa. Monien lajien kasvumahdollisuudet parantuvat, mutta samalla lämpeneminen tuo myös haasteita kasvien selviytymiseen. Hellejaksot ovat lisääntyneet ja pitkittyneet, ja vaikka keskimäärin sademäärät ovat kasvaneet, erityisesti Etelä- ja Keski-Suomessa kuivuuden riski on kesäisin kasvanut.

Nämä ovat asioita, jotka puutarhaharrastaja on saattanut havaita omakohtaisesti. Niihin onkin siis hyvä varautua ja huomioida muuttuvat olosuhteet jo hyvissä ajoin keväällä, kun pihan kasvihankinnat ovat suunnitteilla.

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen
päätoimittaja

ERIKOISLIIKE VOI OLLA
MYÖS EDULLINEN!

Tammi Natur 3S
valkomattalakattu **37,90€/m²** (44,90)

Tammi Natur 3S
mattalakattu **37,90€/m²** (44,90)

Tammi Natur kalanruoto
valkomattalakattu, lukkopontilla **54,90€/m²** (64,90)
(Tarjoukset voimassa 30.4.2025 asti)

MUISTATHAN MYÖS PALVELUMME! ASENNUKSET JA HIONNAT!

Villen
PARKETTI
VILLES PARKETT AB

Asemakatu 39, Vaasa
Puh. 010-2291 770
Ma-Pe 11-17.30
www.villenparketti.fi

www.sundin.fi

HYVÄLAATUISTA
KONEELLISESTI
KUIVATTUA POLTTO-
PUUTA EDULLISESTI
YMPÄRI VUODEN

Soita **050 373 9064** / Thomas Sund

» LYHYESTI

Ammattilaisen 7 vinkkiä onnistuneeseen mullanvaihtoon

Helmikuussa luonnonvalon lisääntyminen herättää viherkasvit talvilevosta uuteen kasvuun. Kasvun käynnistyminen on paras hetki vaihtaa kasvien ruukkuun uusi multa.

Mullanvaihto ei yleensä ole kasvin hoidossa se mukavimmaksi koettu askare, joten se helposti siirtyy hamaan tulevaisuuteen. Jos ymmärtää mullanvaihdon merkityksen, se tulee varmemmin tehtyä ajallaan, Biolanin puutarhanuvoja **Riikka Kerttula** uskoo.

Harva tietää todelliset syyt mullanvaihdolle. Ruukun jääminen liian pieneksi on vain yksi syy vaihtaa viherkasvin multa. Paljon tärkeämpää on huolehtia mullan kuohkeasta rakenteesta ja oikeasta ravinnepitoisuudesta.

Viherkasvia on voitu kastella ja lannoittaa säännöllisesti, mutta silti se alkaa roikottaa lehtiään alakuloisesti. Kasvi näyttää nuutuneelta, vaikka multa on kosteaa.

Tällainen nuupahtanut viherkasvi on todella yleinen näky kotien kukkaikkunalla. Ja oikeastaan vielä yleisempää vedenpuutteelta näyttävä velttosuus on suurissa kestokasteluruukuissa kasvavilla viherkasveilla. Mitä harvemmin mullanvaihtoon viitsitään ryhtyä, sitä enemmän ruukun multa ehtii kertyä kasteluvedestä ja lannoitteista sekä kalkkia että suoloja. Vähitellen mullan suolapitoisuus nousee haitallisen korkeaksi. Väkevöityneestä mullasta kasvi

ei saa enää riittävästi vettä, vaikka multa olisi sopivan kostea. Siksi kasvi nuutuu. Varmin tapa välttää mullan väkevöityminen ja kasvi-kuolemat, on vuosittainen mullanvaihto, vinkkaa Kerttula.

Ruukussa multa maatuu vähitellen ja samalla se tiivistyy. Tiivistyneessä mullassa kasvin juuret eivät saa hapetta ja ne voivat tukehtua. Jos kukkamulta tuntuu käteen ihanan samettiselta ja pehmeältä, se ei tarkoita, että multa olisi kasvin juurille paras mahdollinen. Mullassa pitää olla kestävä rakenne, jotta se säilyttää ilma- vuutensa mahdollisimman pitkään.

Mitä turvepitoisempaa kukkamulta on, sitä nopeammin se maatuu ruukussa. Etenkin pitkäikäisille kasveille ja suuriin ruukkuihin kannattaa valita kompostoimalla valmistettu multa. Kompostoinnin aikana syntyy pitkäkestoista humusta, joka muodostaa multa kestäviä mureja. Murustunut multa säilyttää ilmavan rakenteensa ruukussa useamman vuoden ajan, kertoo Kerttula.

Jotta multa muodostuu toivottu muren rakenne, multa esikostutetaan ennen ruukutusta. Tarvittava määrä multaa laitetaan esimerkiksi pesuvatiin, johon lisätään desilitra vettä jokaista multalitraa kohti. Vesi sekoitetaan multa käsin möyhimällä ja samalla multa murustuu.

Ammattilaisen 7 vinkkiä onnistuneeseen mullanvaihtoon

1. Kastele viherkasvi kunnolla jo mullanvaihtoa edeltävänä päivänä. Kasteltu kasvi irtaantuu paremmin ruukustaan, multa pehmenee ja juuret sietävät enemmän käsittelyä. Kasteltu kasvi on myös hyvässä nestejännityksessä ja kestää paremmin juurten pienet vioitukset.

2. Valitse kasvillesi sopiva uusi multa. Yleiskukkamullat sopivat useimmille viherkasveille, mutta tasakosteassa viihtyvät kasvit kannattaa istuttaa vesisäiliölliseen ruukkuun viherkasvimultaan ja taas kuivassa viihtyvät kasvit, kuten kaktukset, istutetaan hiekkapitoiseen kaktusmultaan.

3. Kostuta uusi multa erillisessä astiassa ennen ruukutusta. Näin multa muodostuu kestävä mururakenne. Lisää 1 dl vettä multalitraa kohti, ja sekoita vesi multa käsin möyhentämällä.

4. Karistele vanha multa juuripaakusta. Jos lannoituksen mukana multa kertyy ylimääräisiä suoloja, ne nousevat kastelun jälkeen haihduntavirtauksen mukana mullan pintaan. Siksi on erityisen tärkeää kaapia pois kaikki irtomulta juuripaakun yläosasta. Leikkaa myös ruskettuneet juurenosat pois ennen uutta istutusta.

5. Valitse halkaisijaltaan pari senttiä edellistä isompi ruukku. Laita ruukun pohjalle salaojaksi ruukkusoraa, joka estää liiallisen kosteuden kertymisen ruukun pohjalle. Salaojakerroksen päälle laitetaan multaa sen verran, että kasvi tulee entiseen syvyyteensä.

6. Lisää uutta multaa. Valuta multaa juuripaakun reunoille ja tiivistä se hellävaraisesti sormin painelemalla. Älä lisää multaa ruukun yläreunaan asti, vaan jätä kunnollinen kasteluvara.

7. Älä kastele mullanvaihdon jälkeen. Jos kasvi on kasteltu hyvin ennen mullanvaihtoa ja uusi multa on esikostutettu ennen käyttöä, riittää mullanvaihdon yhteydessä lehtien sumutteleminen. Runsas kastelu mullanvaihdon yhteydessä aiheuttaa mullan liettymistä ja kuivuessaan liettynyt multa kovettuu yhtenäiseksi köntiksi. Kastelu aloitetaan varovasti pienissä erissä vasta muutama päivä mullanvaihdon jälkeen.

Biolan Oy

Avustus öljylämmityksestä luopumiseksi on päättymässä – tukea ehtii hakea vielä hetken

Omakoti- ja paritaloihin voi vielä saada ELY-keskuksen 4 000 tai 2 500 euron avustuksen öljy- tai maakaasulämmityksestä luopumiseen. Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että öljy- tai maakaasulämmitysjärjestelmä poistetaan rakennuksesta.

– Pientaloille on myönnetty avustuksia öljylämmityksestä luopumiseen vuodesta 2020 alkaen yhteensä noin 122 miljoonaa euroa, kaiken kaikkiaan yli 31 000 hakijalle. Niillä on tuettu siirtymistä puhtaampaan lämmitysmuotoon, joka on yksi tärkeimmistä kotitalouden ilmasto-vaikutuksia vähentävistä teoista, kertoo ryhmäpäällikkö **Sabina Mäki** Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta.

Omakoti- ja paritalojen öljy- ja maakaasulämmitykselle on monia vaihtoehtoja. Suosittuja ovat maa- ja ilma-vesilämpöpumput sekä kaukolämpö. Vaihtoehtojen vertailu kannattaa, jot-

ta löytää omaan taloonsa sopivan ja taloudellisesti järkevän ratkaisun.

Öljyn tai maakaasun korvaaminen uusiutuvala energialla vähentää talon ostoenergian määrää ja kustannuksia. Lämmitystavan vaihdon yhteydessä on kannattavaa myös hoitaa talon energiatehokkuus kuntoon. Kun talon energiankulutus on pienempi, voi säästää sekä lämmityskustannuksissa että uuden lämmitysjärjestelmän mitoituksessa.

Nopea ja helppo sähköinen avustushaku

Avustusta pientalon öljylämmityksestä luopumiseen on helpointa hakea sähköisesti. Vaihtoehtoisesti voi myös käyttää tulostettavia lomakkeita. Tarkemmat ohjeet avustuksen hakemiseen ELY-keskuksen verkkosivuilla, jonne myös päivitetään avustuksen hakemisen päät-

tymisen tarkka päivämäärä.

Avustuksista ja niiden hakemisesta saa lisätietoa ELY-keskuksen ympäristöasioiden asiakaspalvelusta.

- Sähköposti: ympariston.asiakaspalvelu@ely-keskus.fi
- Puhelin: 0295 020 900 (ma–pe klo 9–16, pvm/mpm)
- Ympäristöasioiden asiakaspalvelu ELY-keskuksen verkkosivuilla

Öljylämmityksen korvaavan lämmitysmuodon valintaan saat teknistä neuvontaa Motiva-ta. Motivan verkkosivuilta löydät lisätietoja öljylämmityksen vaihdon hyödyistä.

- Sähköposti: kuluttajaneuvonta@motiva.fi
- Puhelin: 09 6122 5150 (ma ja pe klo 9–12).
- www.motiva.fi/oljylammityksen-vaihtajalle

Vuoden käsityötekniikka 2025: Korjaaminen ja kunnostus on välittämistä

Taitoliitto on valinnut vuoden 2025 käsityötekniikaksi korjaamisen ja kunnostuksen. Valinnalla halutaan korostaa käsityötaitojen merkitystä kestäväan kulutuksen edistämisessä ja tuotteiden elinkaaren pidentämisessä. Korjaamisen ja kunnostamisen perustaidot ovat tärkeitä kansalaistaitoja, joita jokaisen olisi hyvä osata. Kun osaamme huolehtia säännöllisesti kenkien huollosta, puisen leikkuulaudan puhdistuksesta ja öljyamisestä, ommella irronneen napin vaatteeseen tai parsia reiän rakkaassa villapaidassa, voimme pienillä toimenpiteillä vaikuttaa näiden arkisten käyttötuotteiden kestävyYTEEN ja käyttöiän jatkamiseen, sen sijaan, että rikki mennyt päätyisi ympäristöä kuormittavaksi jätteeksi

– Kiinnostus korjaustaitoja kohtaan on viime vuosina kasvanut – entistä useampi haluaa kertakäyttökulttuurin sijaan omaksua kestävämpiä tapoja käyttää ja huoltaa omistamiaan tuotteita, sanoo Taitoliiton toiminnanjohtaja **Minna Hyytiäinen**.

Korjaaminen ja kunnostus ovat taitoja, joita jokaisen kannattaa opetella. Yksinkertaisetkin

korjaustaidot pidentävät esineiden käyttöikää merkittävästi ja vähentävät tarpeetonta kulu-tusta.

Taitoliitossa toivotaan, että teemavuosi in-nostaisi jokaisen suomalaisen opettelemaan vuoden aikana ainakin yhden itselleen uuden korjaamisen taidon, korjaamaan jonkin arkiesi-neen tai korjauttamaan jonkin rikkinäisen esi-neen ammattilaisella.

Käsityöllinen korjaaminen kattaa laajan kir-jon tekniikoita vaatteiden paikkaamisesta huo-nekalujen entisöintiin tai remontointiin. Moni-sa tapauksissa pienet korjaukset onnistuvat kotona perustaidoilla ja -työvälineillä.

Aloittelijallekin opeteltavaksi sopivia korjaus-taitoja ovat esimerkiksi:

- Napin ompelu ja yksinkertaiset parsimistyöt.
- Puuesineiden hionta ja pintakäsittely.
- Pyörän perushuolto ja renkaan paikkaus.
- Kodin tekstiilien kuten verhojen ja tyynyjen korjausompelu tai pienet vaatteiden korjaus-muokkaukset.
- Kenkien huolto.

Vaativammat korjaustyöt edellyttävät am-mattilaisen osaamista. Käsityöalan ammatti-laiset ovat avainasemassa arvokkaiden esinei-den kunnostuksessa ja perinteisten korjaus-tekniikoiden säilyttämisessä. Ammattilaisilla onkin korvaamaton rooli vaativien korjaus-töiden toteuttamisessa. Esimerkiksi vanho-jen huonekalujen entisöinti, vanhan rakennuk-sen remontointi tai vintage-vaatteiden korja-us vaativat syvällistä materiaalien ja tekniikoi-den tuntemusta.

Korjaamisen yhteiskunnallinen merkitys ko-rostuu aikana, jolloin ilmastomuutos ja luon-nonvarojen kestävä käyttö ovat keskeisiä huo-lenaiheita. Käsityöllinen korjaaminen voi vä-hentää kotitalouksien tarpeetonta kulutusta sekä tukea paikallista käsityöyrittäjyyttä.

Taitoyhdistykset järjestävät vuoden 2025 aikana korjausaiheisia työpajoja ja kursseja ympäri Suomen. Taitoliitto julkaisee verkko-sivuillaan vuoden aikana monia korjaamisen perusohjeita ja vinkkejä. Kurssi- ja tapahtu-makalenteri ja lisätietoja löytyvät osoitteesta www.taito.fi.

Tuuletin on yleinen viilennyslaite, koska se on kevyt ja helppo käyttää. Sen vaikutus perustuu ilman liikkeeseen, eikä se tosiasiassa alenna sisäilman lämpötilaa.

Teksti: Ulla Sirén

Kesän mukana saapuvat hioistavat huolet

Sähköasennuspalvelut Pohjanmaalla

sähköasennus

poti

www.sahkoasennuspoti.fi

Anssi Poti / 044 0660 226

ASIANAJOTOIMISTO | ADVOKATBYRÅ
TRÅSKBÄCK & CO

Vaasanpuistikko | Vasaesplanaden 15 A 15, 65100 Vaasa | Vasa
puh. tel. (06) 3170 311 | fax (06) 3170 312
toimisto@traskback.fi | www.traskback.fi

Kesän lämpöä odotetaan parhaillaan kuin unelman täyttymystä. On kuitenkin hyvä muistaa, että helle tuo väistämättä mukanaan myös hankaluuksia – ja tietyille ryhmille jopa hengenvaaran.

Kevät ja kesä lähestyvät, ja niiden myötä aika, jolloin helle uhkaa taas nostaa kodin sisälämpötilan yli sietorajan. Hiostavia huolia kannattaa torjua varautumalla ajoissa, sillä keskellä hellekautta apukeinoja voi olla vaikea löytää. Tuolloin laitevalikoimat käyvät myymälöissä nopeasti vähiin, eikä remonttiakaan ehdi enää toteuttaa.

Ensimmäinen tehtävä omakotitalon viilennyksessä onkin miettiä, mitä voi tehdä käyttämättä paljon rahaa ja ylimääräistä energiaa. Pohjolan luonto auttaa tässä osaltaan, sillä öisin lämpötila laskee, ja opettelemalla oikeat tuuletustavat asunnon lämpötilaa voi pudottaa jo muutamalla asteella.

Luontoa säästävät apukeinot

Maalaisjärkikin sanoo, että päiväaikaan,

kun auringon paahde on kuumimmillaan, ikkunat kannattaa pitää suljettuina ja auringon puoleiset peitettyinä tummilla verhoilla tai sälekaihtimilla. Tuuletus ja läpiveto järjestetään, kun ilma viilenee hiukan. Pienenkin tuulen ja lyhyen sadekuuron suomaa apua kannattaa hyödyntää.

Kuumalla ilmalla on hyvä sulkea kaikki ylimääräiset sähkölaitteet ja välttää esimerkiksi liedien ja sähköuunin pitkäaikaista käyttöä ja saunan lämmittämistä. Lattialämmityksen voi kytkeä pois päältä muualla paitsi kosteissa tiloissa, joissa sen yksi tehtävä on torjua kosteuden pääsyä rakenteisiin. Kosteiden tilojen lattialämmitys kannattaa sammuttaa kokonaan vain siinä tapauksessa, että tiloja ei käytetä ollenkaan – esimerkiksi kesälommatkan aikana.

Ikkunoihin asennettavat auringolta

Tuulettimen teho perustuu siihen, että se saa ilman liikkumaan ja tuntumaan viileältä, vaikka sisälämpötila ei sen vaikutuksesta todellisuudessa laske.

suojaavat markiisit ovat myös energiasäästävä keino säädellä talon sisäilmalämpötilaa. Kuumuuden lisäksi UV-suojatut ja vettä hylkivät markiisit suojaavat talon pintoja ja sisustusta liialta auringon vaikutukselta. Vaihtoehtoja on paljon: nivelvarren avulla liikuteltavat markiisit voidaan asentaa joko ulko- tai sisäpuolelta säädettäväksi, ja eri malleja voi säätää nauhallalla, veivillä tai jopa moottorilla. Markiiseja voi teettää mittatilaustyönä vaikka kokonaisen terassin tai lasikuistin suojaiksi.

Tuuletin vai viilennin

Tuuletin on nopein ja edullisin sähköinen laite, jolla helteen tukaluut-ta voi karkottaa. Tuulettimen teho perustuu siihen, että se saa ilman liikkumaan ja tuntumaan viileältä, vaikka sisälämpötila ei sen vaikutuksesta todellisuudessa laske. Tuulettimen tehoa voi lisätä suuntaamalla tuuletin oikein ja asettamalla sen eteen jotain kylmää ja kosteaa – useimmiten oppaissa tehostimeksi ehdotetaan kulhollista jääpalloa, jäävesipulloa tai märkää pyyheliinaa.

Tuulettimen virittäminen oikeaan asentoon ja pyyhkeiden, pullojen ja kulhojen järjesteleminen sopii lyhytaikaiseen käyttöön, mutta se ei välttämättä ole hyvä ratkaisu esimerkiksi vanhuksen kodissa, missä kuumuus voi vaivata suurimman osan kesää.

Ilman viilennin eli siirrettävä ilmanvaihtolaite alentaa oikeasti huoneen lämpötilaa ja poistaa siitä kosteutta. Se puhalttaa lämmintä ilmaa ulos talosta ikkunaan asetettavan poistoilmaputken kautta. Laite vie jonkin verran tilaa, ja jotkut niistä ovat melko äänekkäitä, joten käyttäminen yöllä voi olla häiritsevää. Viilennin sopii myös iäkkään ihmisen kotiin, koska on se on tuulettimia tehokkaampi ja asennuksen jälkeen helppo käyttää. Laite voidaan huoltaa ja siirtää pois kuumien ilmojen loputtua.

Luottoapuri kesät talvet

Ilmalämpöpumppu, tarkemmin sanottuna ilma-ilmalämpöpumppu, on tuttu tehokas tapa alentaa huonelämpötilaa kesällä vastaavalla tavalla, kuin lämmittää sitä talvella. Ilmalämpöpumpun toiminta

perustuu kahteen erilliseen yksikköön, joista ulkoyksikkö ottaa lämmitysenergiaa talteen ulkoilmasta ja siirtää sen sisäyksikön kautta huoneilmaan. Huoneilman jäähdytyksessä laite toimii toisin päin, eli imee lämmintä ilmaa sisätilasta ja siirtää sen ulos. Yksi ilmalämpöpumppu ei pysty jäähdyttämään kaksi- tai useampikerroksista taloa, vaan joka kerrokseen tarvitaan oma laite.

Ilmalämpöpumppu on energiaa kuluttava jäähdytysratkaisu, mutta ympärivuotisessa käytössä sen lasketaan säästävän keskimäärin 3000–7000 kilowattituntia sähköä.

Ilmalämpöpumpun tai useampia voi asentaa melkein millaiseen tahansa omakotitaloon. Asennukseen laite maksaa noin 1500 eurosta eurosta 3000 euroon riippuen muun muassa pumpun tehosta ja lämmitettävän tilan koosta. Asennukseen tarvitaan aina alan ammattilainen, ja ilmalämpöpumppu vaatii myös säännöllistä huoltoa pysyäkseen toimivana ja turvalisena.

Viilennys kuuluu kaikille

Lemmikkieläimet kärsivät kuumasta sisäilmasta kuten ihmisetkin. Kodin viilennystä suunniteltaessa pitäisi ottaa huomioon lemmikkien hyvinvointi siinä missä ihmisasukkaidenkin. Kissojen ja koirien ruumiinlämmön säätely on erilaista kuin ihmisten, sillä ne eivät hikoile muuten kuin tassujensa kautta ja koirat lisäksi läähättämällä.

Koirille myydään tarkoitusta varten suunniteltuja viilennyspatjoja, mutta sellaisen voi tehdä itsekin vaikka kastelemalla ja pakastamalla pyyhkeen makuualustaksi tai laittamalla koiran oman makuualustan alle kylmälaukun kylmäpatruunoita. Ulkona oleskelevalla koiralla pitäisi aina olla jokin varjainen ja vilpoisa paikka tarhasaan, viilennetty koppi tai mahdollisuus päästä sisälle asuntoon, mikäli se on ulkoilmaa viileämpi.

Kissat useimmiten rakastavat lämmintä, mutta liika kuumuus on vaarallista niillekin, joten kissan pitäisi aina päästä siirtymään viileään paikkaan, kun se sitä haluaa. Kaikille lemmikkieläimille on kuumalla ilmalla oltava aina tarjolla raikasta viileää juomavettä. »

VIILENTÄVÄ
ilmalämpöpumppu

Fujitsu
KMCC09/12
asennettuna
alk. 1590 €
Takuu 5 vuotta!

Ilmalämpöpumput / Ilma-vesilämpöpumput
Maalämpö / Myynti, asennus, huolto

Kyltek Oy

Johan Rönqvist | 050 327 7892 | www.kyltek.fi

KAIKKI REMONTIT
AVAIMET KÄTEEN-PERIAATTEELLA.
Remontin rahoitus hoituu kätevästi kauttamme OP:n rahoituksella.

- Muutostyöt
- Kiinteistösaneeraukset
- Kylpyhuoneremontit
- Kaikki kodin remontit
- Vesivahinkojen kartoitus ja korjaus

ASIAKAS-
TYYTYVÄISYYS
9,1 / 10!

www.vv-kuivaus.fi

Sovi tapaaminen
työnjohtajan kanssa!

020 734 4040
vaasa@vv-kuivaus.fi

Remontit kunnolla tekemisen meaningillä.

LVI -asennukset Vaasan alueille

Palveluitamme mm:

- Maalämpöpumput
- Vesi-ilmalämpöpumput
- Kaukolämpökeskukset
- Ilmanvaihtolaitteet- ja
asennukset
- Ilmalämpöpumput
- Lattialämmitys
- Erilliset hybridi-
lämmitysjärjestelmät

LVI Turpeinen Oy

www.lviturpeinen.com

Kimmo Turpeinen

puh. 044 238 3353

Kimmo.turpeinen@lviturpeinen.com

Maaviilennys, mitä se tarkoittaa?

Maaviilennys, lattiaviilennys – termit kuulostavat ihan uusilta. Senhän pitäisi olla maalämpö ja lattialämmitys.

Maaviilennys onkin kuin maalämmitys nurin päin. Siinä lattialämmityslaitteisto voi toimia ilmalämpöpumpun tavoin sekä huoneilman lämmittäjänä että jäähdyttäjänä. Maaviilennys voidaan toteuttaa myös puhallinkonvektoreilla, joihin pumpattu lämmönsiirtoneste lämpenee huoneilman lämpöenergialla, ja huone siis viilenee. Taloyhtiöissä voidaan toimia esimerkiksi niin, että laitteisto rakennetaan koko yhtiön yhteiseksi, mutta jokainen osakas hankkii itse asuntokohtaisen puhallinkonvektorin.

Maaviilennys on ehkä muita viilennystapoja huonommin tunnettu, mutta se on tehokas ja melko vähän energiaa kulluttava vaihtoehto, jos on valmis toteuttamaan sen vaatimaan remontin. Kun laitteisto on kerran rakennettu, se on ja pysyy.

Maaviilennyksen periaatteena on kierrättää lämmönsiirtonestettä putkistoon tai puhallinkonvektoriin syvällä kallioperässä olevista kaivoista ja johtaa huoneilmassa lämmenneen nesteen takaisin maan alle jäähtymään. Huoneilmaa viilentävä aine kylmenee siis luonnon keinoin ilman ylimääräistä energian käyttöä. Sähköä koko prosessiin kuluu sen verran, kuin nestettä kuljettava kiertovesipumppu tarvitsee.

Lattiaviilennys toimii samassa putkistossa ja käyttää samoja jakotukkeja ja säätölaitteistoa kuin lattialämmitys, ja sen tehokin perustuu samaan asiaan, eli pieniin lämpötilaeroihin ja suuriin lämmönsiirtopintoihin. Viilennysteho jakautuu eri puolille taloa tasaisemmin kuin ilmalämpöpumppuja käytettäessä, mutta maaviilennys ei poista kustetta huoneilmasta.

Lattia viilentää kesätöikseen

Lattiaviilennys on siis mahdollista asentaa, jos talossa on lattialämmitys ja valurakenteiset lattiat – muille lattiatyypeille sitä ei suositella. Tosin vanha laitteisto voi vaatia päivittämistä ja osittain uusimista, ennen kuin se saadaan toimimaan viilentimenä. Erityisesti lattiaviilennyksen mahdollisuutta kannattaa hyödyntää rakenteilla olevissa omakotitaloissa, joihin on tulossa vesikiertoinen lattialämmitys. Alkuinvestointi ei ole kummassakaan tapauksessa kovin suuri, koska tarvittava putkisto on valmiina olemassa.

Yleensä omakotitalojen lattialämmityksen runkolinjat on yksi ja sama koko rakennuksessa. Joskus talon toisissa osissa on tarve viilennykseen samaan aikaan kuin toisissa, kuten märkätiloissa, pitäisi pitää lattialämmitys päällä. Siinä tapauksessa eri vyöhykkeille tarvitaan eri runkolinjat.

Tavallisimmin lattialämmitys ja -viilennys toteutetaan kuitenkin yhteisillä runkolinjoilla koko rakennuksessa ja ensisijaisesti lämmityksen ehdoilla. Jos tarvitaan erityisen tehokas viilennys, tehoa voidaan kasvattaa esimerkiksi tihentämällä putkien asennusväliä.

Teknologiajohtaja **Juhani Hyvärinen** Taltekasta kertoo, että ihmiset ovat joskus tyytymättömiä, kun jäädystyslaitteisto ei alennakaan sisälämpötilaa odotusten mukaisesti. Laitteisto on silloin mitoitettu viilentämään mutta ei varsinaisesti jäähdyttämään.

– Usein viilennyskin riittää: jos huippulämpötilasta, vaikka 28 astetta, saa leikattua pois kolme astetta, lämpötila riittää usein hyvään uneen kesällä. Jos haluaa saavuttaa aina esimerkiksi 23 asteen lämpötilan, laitteisto pitää mitoitaa alusta lähtien riittävän tehokkaaksi, mikä vaatii hyvää suunnittelua, Hyvärinen muistuttaa.

*Lähde: Jäähdytystehon mitoitusopas,
www.talotekniikkainfo.fi*

*Asiantuntija: Juhani Hyvärinen, teknologiajohtaja,
Talotekninen teollisuus ja kauppa ry*

Freepik

Lemmikkieläimet tarvitsevat helteellä viilennystä kuten ihmisetkin.

Aurinkosähköjärjestelmän hankinta

Aurinkoinen kesä houkuttaa pohtimaan aurinkosähköjärjestelmän hankkimista. Järjestelmän hankinnan ja käytön kannattavuuteen vaikuttavat kuitenkin muun muassa sen mitoitus ja hinta, kulutuspaikan sähkönhinta, auringon säteilymäärä ja paneelien asennus.

Ennen aurinkopaneelien hankintaa rakennuksen katemateriaali kannattaa analysoida ja tarpeen mukaan vaihtaa, sillä paneelit eivät itsessään toimi katemateriaalina eivätkä varmista katon tiivyyttä. Lisäksi ne vaativat usein runsaasti tilaa. Asennus kannattaa tehdä siten, että paneeleille tulevat varjostukset saadaan minimoitua.

Järjestelmä kannattaa myös mitoittaa siten, että suuri osa aurinkosähköstä saadaan käytettyä itse, koska sähköverkkoon myytävästä ylijäämäsähköstä saa merkittävästi pienemmän taloudellisen hyödyn. Tuotetun sähkön omakäyttöosuutta voidaan kasvattaa ajoittamalla sähkönkulutusta aurinkoiseen aikaan. ■

Lähde: www.motiva.fi

VL

POHJANMAAN LVIS
Säätö ja Huolto Oy

Talotekniikkatyöt ammattitaidolla

044 050 5066

huolto@pohjanmaanlvis.fi
www.pohjanmaanlvis.fi

BOTNIA
SÄHKÖ

Sähkötyöt
yli 30 vuoden
kokemuksella

- › Kodit
- › Kiinteistöt
- › Teollisuus

P. 0500 860 101

Roaming Oy
Ari-Jussi Uunila
0400 800 200

Strömberg Park
Virtaviiva 8K, 65320 Vaasa
info@roaming.fi | www.roaming.fi

AURINKOPANEELIKAUPPA.FI
edullisin ostospaikka

SAARELA
Muuttajan palvelut.

Muutot ja kuljetukset

PYYDÄ TARJOUS!
0400 668 314, info@saarelapalvelut.fi
www.saarelapalvelut.fi

SÄHKÖTYÖT
ILMALÄMPÖPUMPUT
SÄHKÖAUTOJEN LATAUS

SähköWaasa Oy
www.sähkövaasa.fi

Teksti: Elina Salmi

Salaojitus pitää talon jalat kuivina

Salaojajärjestelmän tarkoitus on huolehtia siitä, ettei maaperästä pääse rakennukseen kosteutta. Jos kellarikerroksen seinät ovat kosteat, voi epäillä, ettei järjestelmä toimi kunnolla. Mikä silloin avuksi?

PUTKIASENNUS JLVI

- Käyttövesi- ja lämpöverkkoremontit
- Uudis- ja korjausrakentamisen LVI-työt
- LVI-asennus, huolto, tarvikemyynti
- Lämmitysjärjestelmät, ilmanvaihto, KVV valvonta

040 5205583

Salaojan oikea toiminta on rakennuksen ja siinä asuvien ihmisten hyvinvoinnin kannalta kriittisen tärkeää, muistuttaa erityisasiantuntija **Juha-Ville Mäkinen** LVI-Tekniset Urakoitsijat ry:stä.

- Salaojilla kuivatetaan maata talon ympärillä. Jos salaojajärjestelmä ei toimi kunnolla tai sitä ei ole lainkaan, voi kosteus aiheuttaa helposti ongelmia talon rakenteissa tai sisäilmassa.

Salaojajärjestelmän tarkoitus on ohjata maassa oleva vesi pois perustusten luota. Se myös varmistaa tarvittaessa

sen, ettei pohjavesi pääse nousemaan liian lähelle alapohjaa. Oikein asennettun ja huolletun salaojaputkiston tekninen käyttöikä on noin 30–40 vuotta.

Salaojitus tehdään rakennuksen ympärille siten, että maahan asennetaan ohuehko, pehmeästä muovista tehty putki, jossa on pieniä reikiä. Maaperästä tuleva vesi pääsee putkeen ja valuu sitä pitkin perusvesikaivoon. Talon nurkilla on – tai pitäisi olla – salaojakaivot, joiden kautta voi myös tarkastaa putkiston toimintaa ja puhdistaa sitä. Jär-

Freepik

jestelmästä vesi valuu perusvesikaivoon ja siitä joko avo-ojaan tai kunnan sadevesiviemäriin.

Salaojan tukkeutumista ei välttämättä huomaa

Vanhemmista taloista salaojitus tai vähintäänkin tarkastuskaivot saattavat puuttua kokonaan. Salaojitus on myös voinut aikojen saatossa tukkeutua käyttökelttomaksi. Putkia ei välttämättä ole aikanaan suojattu niin, etteivät kasvien juuret tai hienojakoinen savi tai hiesu pääsisi putkeen. Putkeen päässyt hienojakoinen aines kovettuu kuivuessaan putken seinämiin eikä sitä saa sieltä pois millään järkevällä konstilla.

- Hankaluus on usein siinä, ettei salaojan toimimattomuutta välttämättä huomata helposti, koska siitä ei aiheudu tulvia tai vastaavia pihamaalle. Kosteutta ilmaantuu rakenteisiin, mutta tilanne ei muutu mitenkään dramaattisesti. Jos esimerkiksi astianpesukoneen letku pokahtaa, niin tilanne huomataan heti, totea Mäkinen.

- Jos maaperä on kostea ja kellarin sisäseinissä on kosteutta, voi perustellusti epäillä, ettei salaojitus toimi. Jos järjestelmässä on tarkastuskaivot, on salaojituk sen tarkastaminen onneksi hyvin yksinkertaista. Kaivoon kaadetaan pari ämpärillistä vettä ja jos vesi jää sinne makaamaan, on putkisto todennäköisesti tukossa. Jos taas kaivoja ei ole lainkaan, niin kaivaisin putkiston esiin jostakin kohdasta ja tutkisin kunnon.

Salaojaremonttiin tarvitaan kaivinkone ja osaava putkiurakoitsija

Kun salaoja tukkeutuu eikä enää vedä kunnolla, on se uusittava. Silloin koko talon ympäristö kaivetaan auki niin syvälle, että putkisto voidaan asentaa talon anturan alapuolelle. Ei paljoakaan auta, jos salaoja kulkee kellarikerroksen puolivälissä, koska silloin vetä kertyy putken alle ja sieltä se voi pyrkiä kellariin sisälle.

Jos talossa on käyttökorkea kellarilari, niin kaivettavaa riittää »

ÖLJYSÄILIÖIDEN TARKASTUKSET, PUHDISTUKSET, POISTOT, KORJAUKSET JA HUOLLOT

www.sailioykkoset.fi

Pekka p. 0400 167 769 pekka.makkonen@sailioykkoset.fi

YKKÖSLUOKAN PALVELUA VUODESTA 2006

POHJANMAA JA ETELÄ-POHJANMAA
MAANRAKENNUS-
URAKOINTI

Urakointi
J. Ylihärsilä

SALAOJAT
VIEMÄRIT
PIHANRAKENNUSTYÖT
VIIMEISTELYTYÖT

Ota yhteyttä ja kysy lisää
040 778 0017
www.jyliharsila.fi

KYRÖNMAAN LVI OY

kyronmaanlvi.fi

Asennukset • Huollot • Tarvikkeet

Laihialla toimiva LVI-töihin keskittynyt perheyritys.
Myymlässämme kattava valikoima LVI-alan tarvikkeita.

Tampereentie 93, 66400 Laihia | Avoinna ma-pe 8-17, la 9-13
puh. (06) 477 1246 | info@kyronmaanlvi.fi

VAASA

Puh. 040 538 5253

www.lannenlouhintatekniikka.fi

• KAIKKI INFRA-ALAN TYÖT KOKONAIS-
VALTAISESTI TOTEUTETTUNA

• KAIKKI LOUHINTA-ALAN TYÖT

- Kaivinkoneet koot 2t - 55t
- Kalliomurskeet ja maa-ainekset
- Projektinjohto
- Mittaustyöt ja mallinnukset

Sakokaivojen saneeraukset

Sakokaivojen tyhjennykset

Sepeli ja ruokamultatoimitukset

Kaivinkonetyöt

Salaojat

Kuorma-autotyöt

Trakturityöt

Koska keskivertoasujalle salaojaremontti tulee seuraavan kerran vastaan toivon mukaan vasta kymmenien vuosien kuluttua, ei remonttia tehdessä kannata ylettömästi pihistellä.

hyvinkin 2,5–3 metriä, jopa enemmän. Jos taas talossa on pelkkä sokkeli, niin silloin putken asennussyvyys on hyvässä lykyssä alle metri. Olennaista kuitenkin on, että hartiavoimin ja lapion kanssa ei kaivantoa kannata yrittää tehdä. Paikalle tarvitaan siis vähintään pieni kaivuri ja alan ammattilainen.

Lisäksi urakkaan pitää saada asiansa osaava putkiurakoitsija. Häntä tarvitaan tekemään kaadot oikein, jotta uusittu putkisto sitten todella toimii. Samalla voi saada hyviä vinkkejä siitä, onko alueella esimerkiksi radonia ja tarvitaanko erillistä putkistoa tuulettamaan se pois talon läheltä. Myös kunnan rakennusvalvonta osaa siinä asiassa auttaa.

Kun kaivanto on tehty ja kaadot kunnossa, asennetaan putkisto ja tarkastuskaivot. On tärkeää, että putket suojataan suodatinkankaalla, ettei niihin pääse kasvanut juuristoja tai valu hienojakoista ainesta. Lopuksi kaivanto täytetään hyvin vettä läpäisevällä maa-aineksella.

Jos itsellä ei ole tiedossa hyvää ja työnsä reilusti hinnoittelevaa maansiirto- ja putkiurakoitsijaa, kannattaa pyytää muutamalta tarjoukset. Silloin saa vertailukelpoista tietoa urakan hinnasta ja voi valita mieleisensä.

Samalla kaivamisella lisäeristys kellarin ulkoseiniin

Jos salaojan joutuu uusimaan, kannattaa tietysti samalla uusia kellarin tai sokkelin ulkopuolinen eristys. Ulkoseinässä voi hyvinkin olla vanhastaan jotakin taatonaikaista tervapahvia, jonka parasta ennen -päivä oli jo 80-luvulla.

Kellarin seinään asennetaan vähintään patolevy suojaamaan rakennetta. Myös lämpöeristystä voi lisätä. Markkinoilla on esimerkiksi kellarin ulkoseinään tarkoitettu eristelevy, joka on yhtäaikaa sekä patolevy että lämpöeriste.

Jos on epäselvää, tarvitaanko maaperästä tai muusta syystä riippuen vielä esimerkiksi bitumisively, kannattaa keskustella asiasta kunnan rakennusvalvonnan tai paikkakunnan olot tuntevan, osaavan ammattilaisen kanssa. Koska keskivertoasujalle salaojaremontti tulee seuraavan kerran vastaan toivon mukaan vasta kymmenien vuosien kuluttua, ei remonttia tehdessä kannata ylettömästi pihistellä. Vähän kalliimpi, mutta samalla laadukkaampi materiaali on pitkässä juoksussa yleensä hintansa väärti eikä ero päivää kohti laskien tule olemaan edes sentin osia.

Kellarikerroksen ilmanvaihto kuntoon

Vanhemmissa ja erityisesti rintamamies-taloissa on monesti kellari, jota ei ole alun perin tarkoitettu asuinkäyttöön. Kun ne on sitten vuosien kuluessa hyödynnetty asuin- tai harrastetilana tai kellariin on rakennettu vaikkapa sauna, on tilan käyttö-tarkoitus muuttunut.

– Kellarikerroksen ilmanvaihtoa pitää tarkastella osana koko rakennusta ja kokonaisuutta. Silloin on selvää, että kellarikerroksen ilmanvaihdon pitäisi olla yhtä lailla suunniteltu kuin se muukin talo – kyse on kuitenkin sisäilmasta ja sitä kautta asukaiden terveydestä, sanoo erityisasiantuntija Juha-Ville Mäkinen LVI Tekniset Urakoitsijat ry:stä.

– Kellarin käyttökin vaikuttaa asiaan eli onko se aidosti asuinkäytössä vai onko siellä esimerkiksi teknisiä tiloja tai sauna.

Alun perin kellari on virallisesti voinut olla tuulettuva alapohja, jossa on korkeutta ja jonne on huoltoluukku. Koska se ”huoltoluukku” on sattunut olemaan täyskorkea ovi ja kellariin johtaa valmiiksi portaat, niin sinne on innostuttu tekemään ”man cave”-tyyppinen viihtymistila. Niissä tilanteissa kellarin ilmanvaihtoa ei ole kukaan koskaan ihmeemmin suunnitellut.

Ilmanvaihtotöihin tarvitaan usein rakennuslupa

Ilmanvaihtoon liittyvät muutostyöt edellyttävät hyvin usein rakennuslupan. Jos tehdään riittävän suuri tai ratkaisevan kokoinen korjaustoimenpide, niin sille on haettava lupa. Silloin ilmanvaihto pitää suunnitella, toteuttaa ja hyväksyttää voimassa olevan asetuksen mukaisesti. Töillä pitää olla nimetty suunnittelija, joka hyväksyttää mitoitus rakennusvalvonnassa niin, että kaikki tulee varmasti tehtyä oikein.

– Kellarin ilmanvaihto voidaan rakentaa tai korjata omana osanaan. Useasti saatetaan joutua rakentamaan ilmanvaihtokanavistoa tai koneellinen ilmanvaihto. Molemmat on toki täysin mahdollista rakentaa olemassaoleviin tiloihin.

– Kannattaa tietysti käydä keskustelu paikallisen rakennusvalvonnan kanssa, pitääkö koko talon ilmanvaihdolle tehdä samassa yhteydessä jotakin.

Korvausilmareittien oltava kunnossa

Jälkikäteen rakennetut saunatilat muodostavat oman haasteensa, jos saunaa rakennettaessa ei ole tajuttu, että ilman pitäisi sielläkin vaihtua. Yksi pelastus on, jos saunaan on asennettu puukiuas. Sille on pitänyt rakentaa hormi ja sen kautta kylpemisen aiheuttama kosteus poistuu riivakasti.

Jos on ostamassa kyseisenlaista taloa, ei koskaan voi olla varma siitäkään, onko vedeneristykset tehty oikein ja ovatko ne kunnossa. Kannattaa siis varautua siihen, että niitä joutuu uusimaan.

Vanhemmissa taloissa on useimmiten painovoimainen ilmanvaihto. Jotta se toimisi oikein, on oleellista, että korvausilmareitit ovat kunnossa. Valitettavasti ne on joskus vanhoissa taloissa ymmärtämättömästi tukittu ja siitä voi aiheutua sisäilmaongelmia. Taloon myös syntyy helposti se kuuluisa ”mummolan haju”.

On siis ehdottoman tärkeää, että korvausilma-aukot ovat kunnossa. Jos ne on joko tapetoitu piiloon tai tukittu vanhoilla villasukilla – sellaistaakin on nähty – pitää ne tietysti ottaa esiin pikimmiten. Se on hyvä teko talolle ja omalle hengitysilmalle. Jos ei itse ole varma asioiden toimivuudesta, on hyvä pyytää ammattilaista tarkastamaan asia ja neuvomaan tarvittaessa. ■

BIOSMART® pienpuhdistamot

alkaen **3 950 €**

BIOSMART®

Jätevesi puhtaaksi ilman kemikaaleja

BIOSMART® pienpuhdistamo sinulle, joka asuu kunnallisen jäteverkoston ulkopuolella.

Puhdistamo soveltuu sekä omakotitaloihin että mökeille.

PaaluPerustajat

Vaasantie 837, 66710 Kaitsor
044 356 9000 • tilaukset@paaluperustajat.fi

BIOSMART®
Jätevesi puhtaaksi ilman kemikaaleja

- CE-merkitty
- Helppo asentaa
- Puhdistus on hajutonta
- Edulliset käyttökustannukset
- Toimintavarma - ei liikkuvia osia

BIOSMART AAT6 BIOSMART AAT8
1-4 henkilölle 1-6 henkilölle
alk. 3 950 € alk. 4 900 €

www.biosmart.fi

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kesästä kaikki irti

Mikä on kesän paras paikka viihtymiseen? Tietysti oma piha! Tulevana kesänä lekotellaan lepotuolissa auringonpaisteessa ja nautitaan aamukahvit terassilla keskellä kukkaloistoa. Mukaan mahtuu myös yhteisiä pihapelejä ja illan kiireettömiä grillaushetkiä.

Kun kesä on lyhyt ja säiltään vaihteleva, aurinkoisista päivistä ja leudoista illoista halutaan ottaa irti sitäkin enemmän. Ja se myös näkyy, kun katsoo kotipihoille: laajoilta terasseilta saattaa löytyä jo sisätiloihin verrattavia oleskeluryhmiä, hyvin varusteltuja kesäkeittiöitä, tunnelmaa tuovia ulkotulvia ja muita mukavuuksia.

Pihoilta toivotaan monipuolisia oleskelumahdollisuuksia sekä arkea hyödyttäviä tiloja ja toimintoja, toteaa myös hortonomi AMK, rakennusarkkitehti **Jenna Pelttari**. Vaikka tiivistyissä kaupungeissa pienet tontit ovat tyypillisiä, niillekin halutaan hänen mukaansa mahdollistaa mahdollisimman paljon.

– Toiveet ja tarpeet ovat toki eri-

laisia asukkaista riippuen. Lapsiperheet toivovat avointa leikkitilaa ja talousta kestäviä kasveja etenkin jos leikkipaikkaa ei ole aivan lähellä.

Koronapandemian jälkeen pihatoiveissa ovat Pelttarin mukaan korostuneet mahdollisuudet etätyöskentelyyn omalla pihalla, mutta myös työpäivien aikaisten taukojen viettäminen ja työstä palautuminen.

– Katetut ja lasitetut terassit ovat monen toiveissa. Ja vastaavathan ne hyvin toiveisiin asuintilojen laajentamisesta kohti ulkotiloja, hän lisää.

Lisäksi terassikautta pidennetään esimerkiksi lasitetuilla terasseilla ja erillisillä kesähuoneilla. Terasseihin yhdistetyt uima- ja porealtaat tuovat arkeen puolestaan luksusta ja lisäävät hyvinvointia.

Pihalla kokkaaminen on monipuolistunut

Ruokailu ja ruuan laittaminen ulkona ovat olennainen osa Suomen kesää. Pelttari toteaa grillin kuuluvan lähes jokaiseen pihaan, mutta siihen ruuanlaittopisteiden yhteneväisyydet jäävätkin.

– Toisille riittää oman perheen pääluvun mukaan mitoitettu ruokapöytä, kun taas toiset toivovat suunniteltua tilaa myös vieraiden kestitsemiseen.

Kirjo näkyy hänen mukaansa myös siinä, millaisia ruuanlaitto toimintoja pihalle halutaan toteuttaa. Toiset toivovat hyvinkin kattavasti varusteltua kesäkeittiötä josta löytyy säänsuojaa,

vesipiste ja sähköt, laskutasoja, pizauuni, savustin ja muutama erilainen grilli.

– Toisille taas riittää grilli, joka on integroitu kivasti osaksi muuta pihaa ja maisemoitu esimerkiksi säleikköseinällä tai valjastettu osaksi baaripöytää.

Pelttari kertoo nuotiopaikkojen ja ulkotulien tulleen myös osaksi yhä useampaa omakotitalon pihaa.

– Niitä toivotaan osin perinteiseen makkaranpaistoon mutta myöskin laajempaan ruuanlaittoon.

Nuotiopaikka voi olla luonnonkivistä kasattu, matala ja maanvarainen tai esimerkiksi korkeampi, jalallinen rakennelma, jonka keskellä on paikka tulelle ja ympärillä ruoanlaittoon soveltuvat paistotasot.

Laajoilta terasseilta saattaa löytyä jo sisätiloihin verrattavia oleskeluryhmiä, hyvin varusteltuja kesäkeittiöitä, tunnelmaa tuovia ulkotulvia ja muita mukavuuksia.

Terassit olennainen osa pihalla viihtymistä

Pelttari toteaa terassien olevan oleellinen osa pihoja ja niillä oleskelua. Lähtökohtaisesti ne mielletään puusta valmistetuiksi ja sijaitsevan olohuoneen oven välittömässä läheisyydessä.

Todella usein talopakettien mukana tulevat terassit ovat liian pieniä niille kaikille toiminnoille, joita terasseille halutaan sijoitettavaksi, hän huomauttaa.

– Terasseille toivotaan sijoitettavaksi ruokapöydät sekä sohvakalustot ja usein myös porealtaat. Moni asiakas toivoo yhdessä tasossa olevaa ja isoa terassia, joka lisäksi kiertää taloa ovelta ovelle.

Oman kokemuksensa pohjalta Pelttari kuitenkin ehdottaisi itse usein monimuotoisempaa toteutusta.

– Terassit ovat usein kalleimpia pihan rakenteista, joten suunnitellen terassit siten, ettei niissä ole hukkaneliöitä, vaan jokainen neliö hyödyntää joko suunniteltua oleskelua tai muuta toimintoa tai toimii välttämättömänä kulkutilana.

Puun sijaan terassi voikin olla esimerkiksi kivistä valmistettu ja useassa eri tasossa. Omissa suunnitelmissaan Pelttari kertoo jakavansa mielellään oleskelualueet erilaisiin tiloihin, joita erottaa sitten toisistaan tasoeroilla tai rajaavilla rakenteilla kuten seinämillä tai istutusalueilla.

ConturaToimiva -takkapaketti mökille

Haluatko kompaktin ja helpon takkapaketin mökillesi?

ConturaToimiva on takka- ja hormipaketti, joka sisältää kaiken, mitä tarvitset takan asentamiseen. Sen avulla lisäät mökillesi lämpöä ja tunnelmaa helposti ja vaivattomasti.

Hanki edullinen takkapaketti NYT!

Hinta alkaen 2995€

Toimitusaika noin 2 viikkoa.

HUOM! Vko 17 myymälä suljettu!

SPISHUSET
TAKKATALO

TAKKAHUONE
EUROOPAN PARHAAT TULISIJAT

Bölentie 1, Sepänkylä | Ark. 9-17 | 0500 797 606
www.takkatalo.fi | www.takkahuone.com

**Pahat
Puut
Bois**

SUORAKAATO
KIIPEILYKAATO
PUIDEN POISVIENNI
OKSIEN HAKETUS
METSURITYÖT

PIHAPUIDEN KAADOT JA
KANTOJYRSINTÄ 040 557 3208

WWW.PAHATPUUTBOIS.FI

**ROMUKAUPPAA JA
METALLINKIERRÄTYSTÄ**

- Metalliomun osto ja kierrätys
- Teräksen ja raudan myynti
- Autojen kierrätys- ja noutopalvelut (rekisteristä poistot ja romutustodistukset)
- Purkupalvelut
- Siirtolavapalvelut

ROMUKAUPPIAAT
Suomen Romukauppiain Liitto ry

ROMULIIKE TERÄSHAKA OY

0400 275453 • vaasa@terashaka.fi • www.terashaka.fi
Opistokatu 18 (Klemetilä) • 65100 Vaasa

” Kestosuosikkeja vuodesta toiseen ovat perinteiset pionit, hortensiat ja syreenit. Inhokkeina tuntuu usein olevan keltaiset kukat, ”mummolan” perinneperennat, piikikkäät pensaat sekä voimakastuoksuiset kasvit.

Kasvien leviäminen ja hoidon
tarve huolettavat

Kasvillisuus luo pihan tunnelman, painottaa Pelttari. Hän kuvailee kasvien olevan ikään kuin pihan vaatteet, jotka vaihtavat muotoaan vuodenajan mukaan ja joiden avulla voidaan ilmentää omaa tyyliä. Sen mukaisesti kasvillisuus ja- kaakin myös paljon mielipiteitä:

- Joillain asiakkailla on pitkä lista kasveista, joita haluavat tai mitä eivät missään nimessä halua pihalleen, hän kertoo.
- Kestosuosikkeja vuodesta toiseen ovat perinteiset pionit, hortensiat ja syreenit. Inhokkeina tuntuu usein olevan keltaiset kukat, ”mummolan” perinneperennat, piikikkäät pensaat sekä voimakastuoksuiset kasvit.

Pelttari toteaa asiakkaiden olevan tänä päivänä myös yhä useammin valvettuneita. Esimerkiksi kasvien hallitsematon leviäminen luontoon ja hoidon tarve huolestuttavat useita. Monet ovat myös jo tietoisia ilmastonmuutoksen aiheuttamista haasteista kuten luontokadosta ja kasvitaudeista.

Kasvillisuustrendinä monimuotoisuus

Nykyisin harvempi kaipaa itselleen minimalistista pihaa, jossa myös kasvillisuus olisi harvalajista.

- Kasvillisuuden osalta pihalle toivotaan nykyään enemmän monimuotoisuutta ja kerroksellisuutta, iloitsee Pelttari.
- Hyvässä nosteessa on niin sanottu dynaaminen istutus, jossa kasvit sijoitetaan istutusalueelle ryhminä hieman sokin ja heinäkasveilla on suuri rooli. Mutta myös perinteinen rivi-istutus toimii yhä.

Hän kertoo myös niittyjen löytäneen tiensä omakotitalojen pihoihin. Niittyjen avulla voidaan lisätä luonnon monimuotoisuutta ja vähentää hoidettavan nurmialueen määrää. Eri- laisten vesielementtien, kuten koristelampien tai suihkulähteiden, hän puolestaan arvioi olevan vähenemään päin.

- Ne vaativat hoitoa ja lähtökohtaisesti suurin osa asiak- kaista toivoo helppohoitoista pihaa. Tokikin vesielementti voi olla niinkin vähäinen kuin pieni vettä pulppuava koriste- figuuri. Mutta kyllä osa toivoo edelleen pihalampia ja puroja.

RULLMA
INDOOR & OUTDOOR COMFORT

PAISTAAKO?
Hyödynnä päivän mobiilitekniikkaa: Ohjaa aurinkosuoja- laitteita puhelimellasi.

BLÄNDAR SOLEN?
Satsa i smarta lösningar till hemmet och styr dina solskyddsprodukter via mobilen.

TUULEEKO?
CIT I LÄ®
NOSTETTAVA TUULISUOJA
Myös kauko-ohjattuna

BLÅSIGT?
CIT I LÄ®
HÖJBARA VINDSKYDD
Även med fjärrstyrning

Somfy TaHoma®
Join the smart shading evolution

Koulukatu 14 Skolhusgatan, Vaasa | Puh/Tel: 06-317 3908 | www.rullma.fi | info@rullma.fi

Freepik

Puut tuovat pihalle kaivattua auringonsuojaa

Pidempien hellejaksojen yleistymisen kasvattaa myös auringonsuojan tarvetta pihaille. Jenna Pelttari harmittelee monien asiakkaiden kuitenkin yhä kokevan puut enemmän roskaavaksi riesaksi kuin iloksi ja hyödyksi.

– On tyypillistä, että uudiskohteet sijaitsevat asuinalueilla, jotka on perustettu pelolle tai vastaavasti ovat olleet joskus puustoista aluetta, mutta kaikki puut on kaadettu helpomman rakennettavuuden vuoksi.

Hän toteaa näiden avointen asuinalueiden olevan hellekausilla usein läkähdyttävän kuumia ja toisaalta äärimmäisen tuulisia.

– Puut olisivat avainasemassa luomassa viileämpää mikroilmastoa ja tuomaan suojaa. Lisäksi koen puiden tuovan korvaamattoman lisän viihtyisyyden kokemukseen.

Onneksi valoa on näkyvissä tunnelin päässä. Pelttari ker-

too, että uusien asuinalueiden kaavamääräyksissä huomioidaan usein puiden tarpeellisuus. Se näkyy suoraan määräyksinä puiden määrissä.

– Myös uusi sääntö ”3-30-300” on osaltaan avuksi varmistamaan riittävää kaupunkivihreän määrää, hän kiittelee.

Säännön mukaan jokaisesta asunnosta pitäisi näkyä vähintään kolme puuta, kaupunginosan latvuspeittävyyden pitäisi olla vähintään 30 % ja lähimmälle viheralueelle pitäisi olla matkaa enintään 300 metriä.

Haastateltava toimii yrittäjänä riihimäkeläisessä Pihaus Oy:ssä, jonka toimialaa ovat pihojen ja viheralueiden suunnittelu-, rakentamis- ja hoito- sekä kunnossapitopalvelut. Pihaus Oy on Maisemasuunnittelijat ry:n sekä Viher- ja ympäristörakentajat ry:n jäsenyritys. ■

Nautitaan aurinkoisista päivistä sään lämmitessä

Laadukkaat parvekelasit ja terassilasitukset aikaistavat kesää

TÄYDEN PALVELUN LASITALO

Lasi Kolmio

Nikkarinkuja 7, 61800 Kauhajoki
Puh. 06 234 5600
www.lasikolmio.fi

Tykkää omakotilehdestä Facebookissa!

facebook.com/omakotilehti

Teksti: Elina Salmi

Julkisivu siistiksi ja kauniiksi

Ajan saatossa talon julkisivu alkaa näyttää nuhjuiselta ja väsähtäneeltä. Maalikin saattaa olla kulunutta. Talon kasvojenkohotukseen on onneksi monia keinoja riippumatta siitä, millä materiaalilla se on verhoiltu.

Jos talon julkisivu on nuhjuinen – siinä on ehkä likaa, mahdollisesti homepilkkuja tai ympäristöstä tullutta pölyä – mutta maalipinta on vielä suhteellisen hyvässä kunnossa, voi talon ulkonäköä kohentaa pesemällä.

– Rautakaupat myyvät julkisivun pesuun tarkoitettuja aineita lukuisilta eri valmistajilta. Ohjeiden mukaan käytettynä ne ovat turvallisia aineita ja harjaamalla voi vielä tehostaa aineen vaikutusta, kertoo maalausalan yrittäjä ja Tampereen Maalarimestariyhdistyksen puheenjohtaja **Kai Partanen**.

– Pehmeä harja ja normaalilla vedenpaineella toimiva puutarhalletku on hyvä yhdistelmä. Paine-pesuria en suosittele, koska silloin vesi tulee niin kovalla paineella, että se saattaa tunkeutua rakenteeseen. Kannattaa noudattaa suojausohjeita tarkasti. Silmien suoja-

minen on erityisen tärkeää.

Pesu puhdistuskeinona sopii kaikenlaisille julkisivun pinnoille – puulle, tiilelle, rappaukselle ja vaikkapa karaattilevyille.

Karaattilevyä ei muutenkaan ole tarkoitettu maalattavaksi, joten sille pesu on oikeastaan ainoa toimiva kohennuskonsti.

Pesuun sopiva sää on varjoinen tai kuiva pilvipouta eikä hentoinen sadekaan haittaa. Auringossa pesuun tarkoitettu aine saattaa kuivua liian nopeasti eikä se tee pinnalle hyvää.

Esikäsittelyssä ei parane oikaista

Jos talo on joka tapauksessa tarkoitettu maalata, on pesu rappaukselle ja tiilipinnalle yleensä riittävä keino pinnan puhdistamiseksi ennen maalausta. Jos pinta ei ole kovin likainen, voi pelkkä harjaus koval-

la katuharjalla riittää esikäsittelyksi. Pääasia on, että kivipinnasta saadaan irtolika pois.

Iso osa suomalaisista omakotitaloista on puuverhoiltuja ja monet ovat omakohtaisesti tutustuneet sellaisen maalaamiseen esimerkiksi talkoolaisena. Puupinnan maalaaminen on siis useimmille tuttua. Joitakin niksejä toki puuverhoilun maalaamisessakin on.

– Jos vanha maalipinta on kunnolla kiinni pohjassaan, niin ei sitä tarvitse ruveta irrottamaan. Riittää, että kaikki irtoava aines skrapataan irti siihen tarkoitettulla työkalulla, muistuttaa Partanen.

Hiekkapuhallus puolestaan on hänen mukaansa järeä toimenpide, joka on jätettävä suosiolla ammattilaiselle. Talon pinnassa voi nimittäin olla haitta-aineita – kuten asbestia tai lyijypitoista maalia – jotka on käsiteltävä oikealla tavalla ja

ammattilainen tietää, miten se tehdään.

Varmista rakennusvalvonnasta, onko värin valinnalle rajoituksia

Ennen kuin voi laittaa pensselit heilumaan iloisen talkooporukan kanssa, on vielä hoidettava muutama asia. Ensimmäiseksi täytyy tietysti korjata laudoituksessa lahovauriot ja vastaavat sekä hankkia riittävä määrä maalia.

On myös hyvä selvittää kunnan rakennusvalvonnasta, onko asuinalueelle määriteltä, millä värillä talon voi maalata. Muuten voi käydä niin, että homman saa tehdä kahteen kertaan, kun joutuu maalamaan talon kokonaan uudelleen hyväksytyllä värillä.

Jos talon väri ei vaihdu ja vanha maalipinta on pääosin hyväkuntoi-

nen, voi huoltomaalata vain pienemmän alueen.

– Sitä ei kannata yrittää tehdä paikkamaalauksena, sillä lopputulos on väistämättä kirjava. Aurinko muuttaa ajan kanssa seinän väriä ja vaikka vanhat värinumerot olisivatkin tallessa, ei uusi maali koskaan ole tismalleen samanvärisen. Kannattaa siis sellaisessa tapauksessa maalata koko seinä, jolloin lopputulos on kaunis ja siisti.

Öljymaalia vain öljymaalin päälle, punamultaa vain punamullan päälle

Miten sitten saa selville, millä maalilla talo on aiemmin maalattu ja millaista maalia sen päälle voi su-
tia, ellei ole tiedossa, mikä se aiempi maali mahtaa olla? Alla on lyhyt opas siihen, miten maalit voi erottaa toisistaan. Jos haluaa pelata varman päälle, on maalitehtailla maksullinen analyysipalvelu, jonne voi lähettää näytteen seinässä olevasta maalista.

Pääsääntö on, että nykyaikaiset vesiohenteiset maalit käyvät käytännössä kaikille pinnoille. Öljymaalia voi käyttää vain öljymaalilla maalattuun pintaan. Samoin punamulta on varminta huoltomaalata vain punamullalla. Kuullotteet voi huoltomaalata samantyyppisellä kuullotteella tai peittävällä maalilla.

Muuten on pitkälti makuasia, haluaako käyttää vesiohenteista vai öljymaalia. Vesiohenteinen on jonkin verran helpompaa työstää. Se myös kuivuu nopeasti, joten seuraavan kerroksen maalaamiseen pääsee sukkelammin.

Monet vannovat öljymaalin nimeen. Jos on varma siitä, että seinässä oleva maali on öljymaalia, niin toki siihen uusi kerros samaa tavaraa on oivallinen valinta. Kannattaa ottaa huomioon, että öljymaali kuivuu hitaasti, joten urakka kestää pidempään. Välineet on pestävä liuottimella, jos ne haluaa pestä. Usein välineet menevät poisheittokuntoon koko talon maalauksessa, joten työlääseen liuotinpesu-urakkaan ei välttämättä kannata ryhtyä.

Pensselit heilumaan!

Sitten päästäänkin jo itse asiaan eli talon maalaamiseen.

– Vuori- ja nurkkalautoja ei tarvitse irrottaa, jos niitä ei tarvitse uusia muista syistä. Jos ne uusitaan, niin silloin kannattaa tietysti maalata ne irrallaan ja töpöttää viimeiseksi paikalle laitettujen lautojen naulankannat piiloon, sanoo Partanen.

– Kannattaa myös varautua siihen, että kun talossa on uusi hieno maalipinta niin seinässä kuin vuorilaudoissakin, niin ikkunoiden puitteet saattavat näyttää väsähtäneiltä. Kannattaa siis varautua maalaamaan nekin.

Puuverhoiltuun pintaan paras työväline on nimenomaan talon maalaamiseen tarkoitettu pensseli. Rapatun pinnan maalaamiseen voi harkita maaliruiskun käyttämistä –

varsinkin jos pinta on rakenteeltaan kovin karkea ja röpyläinen. Silloin täytyy tietysti esimerkiksi ikkunat suojata huolella.

– Hienorakenteisempi rappauspinta on mahdollista maalata pitkäkarvaisella telalla. Rapatuille pinnoille sopivat kiviseiniin tarkoitettut maalit. Niitä käytetään myös puuverhoillun talon betonisokkelia maalattaessa.

Tiilipinta on verhoilumateriaalina kaikkein kestävin ja sen kohentamisessa auttaa yleensä pelkkä pesu. Vettä tosin kuluu, koska erityisesti kahitiilet imevät vettä reippaasti.

– Toki tiilipinnankin voi toki maalata, mutta jos talo on tehty tiilestä, niin se on tehty syystä. Jos tiiliseinän maala, niin talosta tulee helposti keinotekoisen näköinen, koska yleensä laastisaumat ovat eriväriset ja se kontrasti maalattaessa mene-
tetään. Joskus halutaan maalata kuitenkin esimerkiksi ovisyvennys vaaleammaksi.

Jos päätyy maalaamaan tiilitalon, löytyy markkinoilta tiilelle tarkoitettuja maaleja.

Muista oma jatkakoolaisen työturvallisuus

Paras maalaussää on varjoinen tai kuiva pilvipouta. Auringossa maali-
pinta kuivuu liian nopeasti eikä tar-
tu kunnolla alustaan, vaan jää hel-
posti kalvoksi pinnalle ja alkaa sitten hetken päästä lähteä liuskoina irti.

Jos urakkaan ryhtyy itse, pitää tietysti muistaa työturvallisuus. Tik-
kaat on huonoin mahdollinen ”teli-
ne”, sillä vahinkojen vaara on todella suuri. Rakennuskonevuokraamosta voi vuokrata pienen, auton peräs-
sä vedettävän henkilönostimen. Se on oikein käytettynä hyvin turval-
linen laite, sillä jos laite ei ole tuke-
vasti tasapainossa, se ei yksinkertai-
sesti toimi. Joka tapauksessa korissa olijalla pitää olla asianmukaiset tur-
vavarusteet eli vähintään turvaköysi ja -valjaat.

Rakennuskonevuokraamoista saa myös asianmukaisia, määräykset täyttäviä telineitä. Itse ties mistä jä-
telaudasta rakennetut telineet eivät ole sellaisia ja jos vahinko sattuu, niin erittäin todennäköisesti vakuu-
tus ei vahinkoa kata.

Jos maalaa talon talkoilla, kan-
nattaa ottaa talkoolaisia varten tal-
koovakuutus. Tietysti pitää huoleh-
tia siitä, että jokaisella on suojava-
rusteet eli vähintäänkin suojalasit ja hanskat.

Jos ei halua käyttää koko kesälo-
maansa talon kimpussa hikoillen tai henkilönostimen korissa keikku-
en, voi työn aina teettää ammattilai-
sella. Silloin on suositeltavaa käyt-
tää asiansa osaavaa ja velvoitteensa täyttävää ammattilaista. Ovelta ovel-
le kaupustelijoiden houkutuksiin ei pidä langeta.

Haastateltava on toiminut alalla 36 vuotta, on Maalausliike Partanen Oy:n yrittäjä ja Tampereen Maalari-
mestariyhdistyksen puheenjohtaja.

Saneerausten saralla yli 50 vuotta!

Julkisivusaneeraukset
Maalaustyöt
Huoneistoremontit
Keittiö- ja kylpy-
huoneremontit

VAASAN MAALAUSTYÖ REINISALO

sami@vaasanmaalaustyo.fi
jere@vaasanmaalaustyo.fi
www.vaasanmaalaustyo.fi

Miten voi tunnistaa vanhan maalin?

Tässä joitakin konsteja, joiden avulla pystyt selvittämään maalityypin. Jos epäilyttää, tee useamman maalityypin kokeet. Liituaminen testataan puhdistamattomalle pinnalle, muut testit vedellä puhdistetulle ja kuivatulle pinnalle.

- Vesiohenteinen akrylaattimaali tai peittävä puunsuoja on joustava eikä katkea taivutettaessa. Se ei liitua, ei ole jauhomainen ja pinnan halkeamat kulkevat puun syiden suuntaisesti. Taloussprii (esim. etanoli, Sinol) pehmittää ja liuottaa selvästi pintaa hangattaessa. Se myös palaa huonosti ja savu haisee muoville.
- Öljymaalin pinta on kova ja maalikalvo murenee taivutettaessa. Pinta on liituava; jauhomaista maalia jää hangattaessa sormeen. Pinta halkeilee ruutumaisesti. Lipeä (esim. Kodin Putkimies) aiheuttaa kellastumista ja pehmittää maalia. Talousspriin vaikutus on vähäistä, maali palaa hyvin ja savu haisee öljylle.

- Kalvoa muodostavien kuullotteiden pinnalla on lakkamainen kalvo ja puun syyt näkyvät läpi.

- Muiden kuullotteiden pinnassa ei ole yhtenäistä kalvoa, puun syyt näkyvät läpi ja kuullote kuluu vanhetessaan, varsinkin etelän ja lännen puoleisella seinällä.

- Punamultamaali ei muodosta yhtenäistä kalvoa, on jauhomainen ja pinnasta irtoaa hangatessa punaista pigmenttiä. Vanhetessaan punamultamaali kuluu pois, puupuh-
taaksi.

Lähde: Tikkurila ■

Teksti: Elina Salmi

Hyvin huollettu katto kestää pitkään

Vesikatto on talon tärkein osa, sillä ongelmia syntyy, jos vesi pääsee rakenteisiin. Siksi kattorakenteet on hyvä tarkastaa vähintäänkin pintapuolisesti pari kertaa vuodessa. Kun havaitut puutteet korjataan nopeasti kestää kattokin pidempään.

Yleisimmin käytetyt katon katemateriaalit ovat meillä pelti, tiili ja huopa. Peltikatto kestää vähän rasituksesta riippuen helposti puoli vuosisataa. Tiilikatto puolestaan kestää ainakin saman ajan ja savitiilikatto saattaa selvitä käyttökelpoisena satakunta vuotta. Huopakatto on lyhytikäisin ja tulee tiensä päähän keskimäärin 25 vuodessa.

Katemateriaalista riippumatta katto pitää tarkastaa ja huoltaa säännöllisesti. Muuten katon käyttöikä voi laskea dramaattisesti. Katolle kertyy kaikenlaista roskaa varsinkin silloin, jos lähellä on paljon puita. Yksinkertaisin huoltotoimenpide onkin pitää katto puhtaana.

– Uudehkollekin katolle alkaa varjon puolelle kertyä sammalta ja muuta kasvustoa muutamassa

vuodessa sen valmistumisen jälkeen. Katolle päätyy helposti myös lehtiä ja risuja. Ne pitää poistaa säännöllisesti, muistuttaa neuvontainsinööri **Timo Jokela** Peruskorjaamisen ja Rakentamisen Kehittämiskeskus ry:stä.

– Sammaleen ja muun kasvuston poistamiseen voi käyttää siihen erityisesti tarkoitettua ainetta. Se pitää levittää ehdottomasti kuivaan sammaleeseen eikä muuta tarvitse tehdä. Aine tappaa sammaleen ja se tulee sateiden mukana alas.

– Jos ei halua käyttää torjunta-aineita, voi kasvuston poistaa harjalla ja vedellä. Myös painepesuria voi käyttää, mutta maltillisella teholla, ettei vesi tunkeudu peltien tai tiilien limityksen alle. Huopakatto on muutenkin herkempi vaurioille, joten sen

kanssa on oltava vielä varovaisempi.

Katon peseminen säännöllisesti on muutenkin suositeltava huoltotoimenpide. Peseminen tehdään harjalta alaspäin. Viimeiseksi puhdistetaan rännit ja tarkastetaan, että sadevesijärjestelmä toimii moitteettomasti. Jos lika on jo päässyt pintymään, voi käyttää katonpesuun tarkoitettua pesuainetta.

Kattohommissa oltava aina kaveri

Katon ja rännien puhdistuksen yhteydessä on hyvä tarkastaa silmämääräisesti katon kunto ulkopuolelta. Onko peltikaton pinnoite tai maalaus vielä kunnossa tai onko tiilissä halkeamia? Peltikatoilla

” On tietysti selvää, että katolle mentäessä on ehdottomasti käytettävä suojavarusteita eli oikein kiinnitettyä turvaköyttä ja -valjaita.

lämpötilan vaihtelut aiheuttavat metallin lämpölaajenemista ja saa aikaan kiinnitysruuvin tai -naulojen löystymisen ajan mittaan – niitäkin on syytä silmäillä.

Kun on kerran katolle menty, kannattaa ja pitää samalla tarkastaa kattoturvatuotteiden kiinnitysten kunto, niiden alapuoliset pellit tai kattotiilet ja kaikki läpiviennit. Havaitut viat on korjattava pikimmiten.

On tietysti selvää, että katolle mentäessä on ehdottomasti käytettävä suojavarusteita eli oikein kiinnitettyä turvaköyttä ja -valjaita. Kattohommiin ei myöskään pidä koskaan ryhtyä yksin.

Jos se on mahdollista, kannattaa katon kunto tarkastaa myös alapuolelta, sillä tiili- ja peltikatot eivät koskaan ole sataprosenttisesti vedenpitäviä. Tuulella ja tuiskulla vesi ja lumi menevät pienimmistäkin raoista läpi. Jos vesikaton alla on joko selvä ullakko tai vähintään ryömittävä tila, voi siellä käydä etsimässä mahdollisia vuotoja. Vuotojen etsiminen kannattaa tehdä kunnon sateen aikaan tai heti sen jälkeen.

Samalla voi tarkastaa aluskatteen kunnon.

– Haluaisin korostaa että vesikaton tärkein osa on minun mielestäni aluskate, sillä se pitää veden ja kosteuden pois kattorakenteista. Vaikka katto olisi tiivis, niin peltikattoon kondensoituu joka tapauksessa vettä ja se valuu aluskatetta pitkin pois rakenteesta. Aluskatetta ei voi huoltaa, vaan jos se pettää, on vaihdettava koko katto, toteaa Jokela.

Katon voi huolto-
maalata itse

Nyky aikaisten kattopeltien pinnoitteet kestävät yli 25 vuotta ja itse pelti hyvinkin 50 vuotta. Vanhemmat pellit taas on usein maalattu ja maalaus rapistuu todennäköisesti lyhyemmässä ajassa kuin mitä itse pelti kestää. Jos maalaus irtaantuu, voi katto alkaa ruostua.

– Jos peltikatto on jo alkanut ruostua, on huolto auttanut myöhemmin. Kannattaa mieluummin huoltaa silloin, kun pinta on vielä ehjä. Toisaalta vaikka pelti olisi jo alkanut ruostua, niin se kyllä kestää ehjänä vielä pitkään. Ruostuminen on siis lähinnä esteettinen haitta. Katon tärkein asia on kuitenkin estää veden pääsy rakenteisiin, toteaa Jokela.

Katon maalaaminen ei ole halpaa lystiä. Jos katto on jo teknisen käyttöikänsä ehtopuolella, kannattaa harkita, käyttääkö rahat katon maalaamiseen vai katon uusimiseen kokonaan. Katon huoltomaalauksen voi tietysti tehdä itse paikkamaalauksena, mutta on hyvä ymmärtää, että lopputulos on iloisen kirjava. Maalit kun haalistuvat auringon vaikutuksesta joka tapauksessa, joten katolla olevan maalin väri ei enää vastaa alkuperäistä värinumeroa.

Katon maalaukseen pitää käyttää siihen tarkoitettuja maaleja. Pikkunaarmut peittyvät kertamaalauksella, peltiin saakka ulottuvat on hyvä maalata kahteen kertaan. Huoltomaalaus tulee todennäköisesti vastaan parikymmentä vuotta katon valmistumisen jälkeen, mutta jos talo sijaitsee kovin kuormittavalla alueella eli ympäristössä esiintyy esimerkiksi happamia sateita tai on runsaasti nokea, likaa tai suolayhdisteitä, voi maalausväli olla selvästi lyhyempi.

Nyky aikaisten teräspeltien pinnoite kestää 30–50 vuotta. Vanhemmista se on saattanut alkaa irrota ja sen voi pinnoittaa uudelleen. Pinnoittaminen jakaa mielipiteitä – toisten mielestä se on turhaa puuhaa ja rahanhaaskausta, toiset uskovat sen hyvinkin jatkavan katon ikää vuosikymme-»

- Myynti • Arviointi
- Pesu • Korjaus

2005-2025

20

VUOTTA

050 431 0880

Kauppapuistikko 27, Vaasa

www.effaticarpet.fi

SÄHKÖSANEERAUKSET

70-80-luvun rivi- ja omakotitaloihin.

Aika huolehtia kiinteistön turvallisuudesta ja uudistaa sähköt.

ILMAINEN KARTOITUS, kun ilmoittaa että, yrityksen yhteystieto on löydetty Omakotilehdestä.

KAIKENLAISET SÄHKÖTYÖT JA AUTOMAATIO

SÄHKÖTYÖT

OLAVI TARVONEN

Papinsaarenpolku 23, 65610 Mustasaari
050 367 2291 | info@sahkotyotolavitarvonen.fi
www.sahkotyotolavitarvonen.fi

Ota yhteyttä ja pyydä tarjous!

ULKOPINNAT KERRALLA KUNTOON!

AIDOSTI AMMATTILAINEN

- Tiilikaton pinnoitukset ja huollot
- Peltikattojen maalaukset ja pesut
- Talonmaalaukset
- Sadevesikourut
- Kattoturvatuotteet
- Piipunhatut ja pellitykset

PYYDÄ TARJOUS JA OSALLISTU 5000€ ARVOISEN MAALAUSLAHJAKORTIN ARVONTAAN!

KATSO LISÄTIEDOT: WWW.AITOPINTA.FI/ARVONTA

TILAA ILMAINEN ARVIOKÄYNTI 050 336 2443

Aito Pinta Oy
Lekatie 8, 67800 Kokkola
Puh. 050 336 2443
www.aitopinta.fi • myynti@aitopinta.fi

PAIKALLISTA PALVELUA!

RAHOITUS ALKAEN 30 €/kk

HYÖDYNNÄ KOTITALOUS-VÄHENNYS

KATTOREMONTTI JA MIELENRAUHA

Parhaat materiaalit ja ammattitaitoiset tekijät.
Tarjous, jonka sisällön oikeasti ymmärrät.
Vaadi parasta. Saat meiltä kilpailukykyiseen hintaan.

Juha Nordman
044 3433901

Henry Pohjola
044 3433901

**POHJOLA
KATOT Oy**

Rinnakkaistie 31, Vaasa, www.pohjolakatot.fi

” Katolle kertyy kaikenlaista roskaa varsinkin silloin, jos lähellä on paljon puita. Yksinkertaisin huoltotoimenpide onkin pitää katto puhtaana.

niillä. Se kannattaako peltikatto pinnoittaa uudelleen, on tapauskohtaista ja jokaisen harkittava itse oman kattonsa kohdalla.

Tiilikatollekin on omat maalinsa

Peltikattoja on meillä eniten, mutta tiilikattokin on vähintään yhtä hyvä vaihtoehto ja hiljaisempi kuin peltikatto. Hyvin tehty ja säännöllisesti huollettu tiilikatto kestää ainakin siihen saakka, kun tulee muutenkin aika uusia koko katto.

Koska tiili on huokoinen materiaali, tarttuvat sammaleet ja muu kasvusto siihen herkemmin kuin peltikattoon. Siksi tiilikatto on puhdistettava säännöllisesti. Roskat poistetaan joko harjaamalla tai pesemällä. Taitekohdat – kuten sisäjiirit ja seinäliitokset – on puhdistettava huolella. Rikkoutuneet tiilet tietysti korvataan uusilla mahdollisimman pian. Siksi onkin hyvä, jos kattotiiliä on vaihtoa varten jonkin verran jemmassa.

Tiilikaton voi myös maalata siihen erityisesti kehitetyllä maalilla.

Huopakattoa on kohdeltava varoen

Monen talon hattuna on huopakatto. Huopaa on käytetty paljon julkisissa rakennuksissa ja se on oikeastaan ainoa katemateriaali, joka soveltuu loivalle tai tasakattolle. Huopa ei ole hyvin hoidettunakaan yhtä kestävä kuin pelti tai tiili. Sen tekninen käyttöikä on noin 25–30 vuotta.

– Huopakatossa ongelmaksi saattaa muodostua se, että se on samaan aikaan vesikate ja aluskate. Tiiviinä rakenteena se kondensoi vettä huovan alle riippumatta siitä, onko huopa asennettu umpiponttilaudoituksen vai levytyksen päälle. Koska huopa ei läpäise vesihöyryä, niin kosteus imeytyy alusrakenteeseen, joka aikojen saatossa alkaa lahota. Huomionarvoista on sekin, että mitä loivempi katto, sen haasteellisempaa on saada katon alle riittävä tuuletus. Tämä lisää huollon tarvetta ja lyhentää katon käyttöikää, sanoo Jokela.

Huopa on melko arka materiaali – siksi sitä on kohdeltava hellästi. Pinta rikkoutuu helposti, joten kasvustoa poistaessa tai katto pestessä ei pintaa saa hangata liian kovaa, ettei riko huovan pintaa. Jos pesemiseen käyttää painepesuria, on se tehtävä maltillisella paineella.

Jos huopakattoon tulee reikä, on se tietysti paikattava mahdollisimman pian, jotta isoilta vahingoilta välttyttäisiin. Reiän ympäristö puhdistetaan huolellisesti, siihen levitetään bitumiliimaa ja laitetaan huopapaikka. Ilmakuplat poistetaan ja paikan päälle voi vielä ripotella hiekkaa, joka harjataan pois seuraavana päivänä.

Meillä Suomessa lumikuormat on rakennusmääräyksissä mitoitettu niin, että ne ylittyvät pientaloissa erittäin harvoin. Joskus lumenpoisto voi kuitenkin olla tarpeen erityisesti tasakattoisilta tai hyvin loivilta katoilta tai siksi, että lumi katolta pudotessaan voisi aiheuttaa vakavan vaaran sivullisille ohikulkijoille. Silloin lumi poistetaan varovasti lapiolla tai lumikolalla ja sitä jätetään katolle 10–15 senttimetriä vahva kerros.

Erityisen varovaisesti pitää toimia huopakatolla, ettei vahingossa riko huovan pintaa. Lunta tai jäätä ei saa huopakatolta yrittää poistaa jääturalla, koska sillä saa lähes varmasti lyötyä reiän katteeseen, vaikka olisi kuinka varovainen. ■

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

Tykkää

meistä Facebookissa!
facebook.com/omakotilehti

» LAKIPALSTA

Minna Ravi
asianajaja, osakas
Asianajotoimisto Lindblad & Co Oy
minna.ravi@lindblad.fi
Puh. 020 749 8193

Hometaloriitojen erityispiirteet

Hometalo-ongelmat voivat olla erittäin raskaita niin henkisesti kuin taloudellisestikin. On myös tavallista, että erilaisia terveyshaittoja ilmenee. Talo voi pahimmassa tapauksessa osoittautua asumiskelvottomaksi, jolloin ostaja saattaa joutua maksamaan kahden asunnon kulut. Mikäli vastuukysymyksistä syntyy erimielisyyksiä, riidat voivat kestää pitkään ja tulla kalliiksi.

Hometalo ei ole juridinen termi, mutta sitä voidaan käyttää kuvaamaan rakennusta, jossa on asumisterveysasetuksen (545/2015) 20 §:n toimenpiderajat ylittäviä mikrobivaurioita. Mikrobivauriutilanteissa rakennuksen omistajan tulee ryhtyä selvittämään asianmukaisin tutkimusmenetelmin mikrobien laadua ja laajuutta sekä mahdollista altistumisriskiä rakennuksen käyttäjille. Talokauppatilanteissa nousee väistämättä esiin kysymys, kummalle osapuolelle korjauskustannukset lankeavat.

Hometaloriidat kuuluvat lähes poikkeuksetta salaisiin eli piileviin virheisiin, jolloin sekä myyjä että ostaja ovat olleet kaupantekohetkellä tietämättömiä mikrobivaurioista. Myyjä saattaa usein vedota siihen, että ostaja on laiminlyönyt erityisen ennakkotarkastusvelvollisuutensa eli ryhtyä erityisiin tutkimuksiin kohteessa ennen kauppaa. Olennainen näyttö tässä tilanteessa on yleensä kuntotarkastusraportti, jossa on ehkä nostettu esiin talon riskirakenteita ja lisätutkimustarpeita. Mikäli ostaja on laiminlyönyt velvoitteensa, myyjä ei ole vastuussa virheestä. Käytännön tapaukset ovat hyvin monenlaisia ja on tapauskohtaista, miten vastuuta arvioidaan kussakin tilanteessa.

Virheen yleisin seuraus on hinnanalennus: sovituksista kauppahinnasta vähennetään virheellisen kiinteistön arvo kaupantekohetkellä. Olennaisen virheen kohdalla ostaja voi myös vaatia kaupan purkua. Kaupan purun osalta täytyy huomioda, että taloa ei voi alkaa korjaamaan. Ostajan täytyy varautua palautta-

maan talo takaisin myyjälle. Toisaalta korjaamiseen tarvittavia varoja ei usein olekaan, mikäli talo on asumiskelvoton ja ostaja joutuu maksamaan samaan aikaan sijaisasumiskuluja sekä asuntolainaa.

Virheeseen vetoavan eli ostajan täytyy selvittää virheen laatu ja laajuus erilaisin rakennusteknisin tutkimuksin, mikä maksaa tyypillisesti tuhansia ja jopa yli 10 000 euroa. On hyvä huomioda, että alan sääntelemättömyyden vuoksi rakennusteknisiä tutkimuksia voi tarjota käytännössä kuka tahansa, joten palveluntarjoajan koulutuksen, työkokemuksen ja sertifikaattien tarkistaminen on erityisen tärkeää ennen tutkimusten tilaamista.

Hometaloriitojen selvittäminen oikeusteitse voi kestää vuosia. Edes myönteinen tuomio ei välttämättä helpota tilannetta, sillä täytäntöönpanon voi estää myyjän maksukyvyttömyys, jolloin pahimmassa tapauksessa ostaja ei saa juuri mitään. Epävarmuutta voi hallita ainakin osittain hakemalla tuomioistuinta turvaamistoimea eli käytännössä takavarikkoa. Mikäli myyjän maksukyvytystä herää epäilyksiä, ostajan on turvallisempaa vaatia hinnanalennusta kaupan purun sijaan. Purku-vaatimuksen voitto ei tarkoita käytännössä mitään, mikäli myyjä ei pysty palauttamaan kauppahintaa. Hinnanalennusta sitä vastoin voi tulla pikkuhiljaa ulosoton kautta ja ostaja voi ryhtyä toimenpiteisiin korjaamalla taloa tai myymällä sen eteenpäin.

Riidan sopiminen joko osapuolten kesken tai tuomioistuinsovittelun kautta on yleinen tapa ratkaista tilanne homeongelmatapauksissa. Kun riidan lopputulos on epävarma ja intressit suuret puolin ja toisin, sovittelun edut korostuvat. Tuomioistuinsovittelun onnistumisprosentti on hyvä ja etenkin hometaloriidoissa sovinnolle on hyvät mahdollisuudet. Molempien osapuolten näkökulmasta tilanne on tragedia ja mitä nopeammin ja edullisemmin asia ratkeaa, sen parempi.

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kotitalousvähennyksen muutos näkyy arjessa

Erilaisia ostopalveluita käytetään nykyisin laajasti niin vanhustenhoidon tukena kuin helpottamaan esimerkiksi lapsiperheiden arkea. Vuoden alussa voimaan tullut kotitalousvähennys iskee kuitenkin lujaa palveluja tarjoaviin yrityksiin.

Kotitalousvähennys pieneni tuntu-
vasti vuoden alusta lähtien. Siinä
missä remonttitöistä saatavan vähen-
nyksen enimmäismäärä oli aiemmin
2 250 euroa, ja kotitalous-, hoiva- ja
hoitotöistä saatavan vähennyksen
enimmäismäärä 3 500 euroa, jatkos-
sa näistä kaikista voi saada vähennys-
tä enintään 1 600 euroa per henki-
lö. Myös vähennysprosentit muuttui-
vat: jos työn ostaa yritykseltä, aiem-
man 40 % sijaan vähennys on nyt 35
% työn osuudesta.

Monilla toimialoilla uudistus otet-
tiin vastaan pettymyksellä. Kotitalo-
usvähennyksen muutosten todettiin
näkyvän suoraan palvelujen kysyn-
nässä. Myös esimerkiksi Omakoti-
liitto otti asiaan kantaa, muistuttaen
remontti-innon hiipumisen voivan
johtaa omakotitaloissa korjausrästei-
hin ja niiden myötä pahimmassa ta-

pauksessa lisävaurioihin.

Kotitalousvähennys onkin ollut tär-
keässä roolissa, ja monet ovat hyö-
dyntäneet sitä monipuolisesti hel-
pottaakseen arkeaan. Remontti- ja
siivouspalveluiden lisäksi kotityöpal-
veluyrityksiltä hankitaan niin ruoka-
ateriapalveluita, pyykinhuoltoa kuin
IT-apuakin.

Miten vähennykseen tehdyt muu-
tokset tulevat vaikuttamaan kotityö-
palvelua tarjoaviin yrityksiin – ja sen
myötä ennen kaikkea asiakkaille tar-
jottuihin palveluihin?

Ostopalvelut tärkeä osa vanhustenhoitoa

Suomen Kotityöpalveluyhdistys ry:n
puheenjohtaja **Eija Lenkkeri** toteaa
kotitalousvähennyksellä olevan suu-
ri merkitys heidän alalleen, joka on

käytännössä syntynyt vähennyksen
ympäri. Hän lisää, että kotityöpal-
velua on toki tehty aina jossain muo-
dossa – suurimmalta osaltaan se ei
ole vain ollut niin ammattimaista
kuin mitä siitä kotitalousvähennyk-
sen myötä tuli.

– Suurin osa on tietysti siivoamis-
ta tai kodin kunnostamista. Sitten on
jonkin verran ruoka- ateriapalvelui-
ta, tekstiilipalvelua, pyykinhuoltoa ja
IT-palveluita, hän kertoo.

Palvelut voivat sisältää myös mo-
nipuolista avustamista niin toimin-
noissa kotona kuin kodin ulkopuo-
lellakin.

– Käydään kaupassa yhdessä ja esi-
merkiksi hautausmaalla vanhuksen
kanssa. Se on iso juttu vanhukselle,
jos ei ole omaisia.

Yrityksiltä ostettujen palvelujen
merkitys onkin korostunut erityisesti

vanhustenhoidossa. Nykytilanteessa
laitoshoidon sijaan ikäihmiset pyri-
tään usein hoitamaan kotonaan.

– Pyritään siihen, että vanhus voisi
asua kotona. Mutta se palvelu, mitä
kunnat tuottavat, ei riitä siihen että
voi asua kotona. Siihen ostetaan li-
säksi muita palveluja, Lenkkeri huo-
mauttaa.

Asiakkaat karsineet tilauksia vähennyksen heikennyttyä

Kotitalousvähennyksen muutos ta-
pahtuukin tilanteessa, jossa monien
asiakkaiden palveluntarve on ylei-
sesti kasvussa.

– Nyt kun vähennys on pienentynyt
prosentuaalisesti ja yläraja madaltu-
nut, kentällä on tapahtunut jo sitä,
että palveluita ostetaan todella pal-

jon vähemmän, Lenkkeri kertoo.

Hän toteaa asian nousseen esille keskusteluissa jäsenyrittäjien ja yhdistyksen hallituksen jäsenten kanssa. Iäkkäiden asiakkaiden lapset ovat jopa ilmoittaneet, etteivät nämä saisi enää ottaa palveluita kustannusten noustua. Esimerkiksi siivoamisen vanhuksen luona on sen sijaan saatettu siirtää lapsenlapselle.

– Yksi yrittäjä kertoi, että nyt ovat ihan lapsiperheet lopettaneet siivoukset tai vähentäneet siivouksetoimia. Jos on käyty joka viikko, nyt käydään joka toinen viikko tai kerran kuukaudessa.

Jos 4–5-henkisessä perheessä käydään siivoamassa vain kerran kuussa, se myös näkyy arjessa, Lenkkeri huomauttaa. Pahimmillaan se lisää perheenjäsenen kuormitusta ja aiheuttaa eripuraa.

– Kotitalousvähennysoikeutta pitäisi laajentaa niin, että vanhemmat pystyisivät ostamaan lapsille palveluja ja tukemaan arkea.

Vaarana harmaan talouden kasvu

Kotitalousvähennyksen muutoksen aiheuttamat vaikutukset olivat havaittavissa yritysten toiminnassa jo viime vuoden lopussa. Ne osuivat etenkin henkilöstöön.

– Jo silloin kun tuli tieto, että kotitalousvähennys tippuu näin paljon, on annettu lomausvaroituksia, Lenkkeri kertoo.

Hän kertoo yritysten tehneen viime vuoden puolella enää vain määräaikaisia työsopimuksia ja ryhtyneen myös eläkejärjestelyihin. Jos asiakkaat lakkauttavat sopimuksia tai supistavat ostamia palveluita jatkossa samaa tahtia kuin nyt, odotettavissa onkin kylmää kyytiä.

Riskinä on etenkin harmaan talouden kasvu. Lenkkeri toteaa sen näkyvän jo pääkaupunkiseudulla.

– Tehdään pimeästi ja yrittäjiltä kysytään jo, teetkö ilman laskua, puhtaana käteen. Siinä jää tulematta yritysvero, henkilöstövero ja myös ALV:t jäävät tulematta, hän luettelee.

– Puhuimme jo ennen kuin tämä päätös nuijittiin läpi, että kukaan ei ole laskenut sitä, mikä vaikutus sillä on, kun jää verokertymät tulematta.

Kaikkoavatko pienyritykset harvaan asutuilta alueilta?

Kotitalousvähennyksen muutoksen koko vaikutukset kotityöpalvelualaan jäävät kuitenkin vielä nähtäväksi. Lenkkeri ounastelee sen johtavan esimerkiksi maaseudulla monien yritysten toiminnan loppumiseen.

– Varsinkin yksinyrittäjät tulevat miettimään vakavasti, että onko tämä enää kannattavaa.

Jos toiminta ei ole kannattavaa tai asiakkaita joudutaan haalimaan pitkän pitäjän, ei ole enää taloudellista mahdollisuutta pyörittää yritystoimintaa.

Hän peräänkuuluttaa alan yrityksiltä kykyä miettiä, voitaisiinko palveluita muokata tai muotoilla uusiksi vastaamaan tämän hetken haasteisiin.

– Varsinkin nämä, jotka tarjoavat kotisiivousta tai joilla on mahdollisuus koti toimestosiivoukseen, ovat laajentaneet ja lähteneet markkinoimaan palveluitaan yrityspuolelle.

Palveluiden merkitys arjessa säilyy suurena

Kun kotitalousvähennystä pienennettiin edellisen kerran vuonna 2020, muutos astui voimaan niin ikään vuoden alussa, muistuttaa Lenkkeri. Hän kertoo vaikutusten olleen tuolloin aluksi samanlaisia kuin tälläkin kertaa: tammi-helmikuussa asiakkaat vähensivät palveluiden ostamista.

– Ei ostettu palveluita ja supistettiin käyntejä. Mutta asiakkaat huomasivat sen, mikä vaikutus sillä oli arkeen, ja sitten tuli maaliskuuhuhtikuu. Yksikin yrittäjä sanoi, ettei ollut ikinä rekrytoinut niin paljon henkilöstöä kerralla, kuin silloin.

Ostopalveluiden merkitys oman arjen helpottamisessa konkretisoituu etenkin silloin, kun niitä ei enää hankita entiseen tahtiin. Lenkkeri toteaa ajan olevan kuitenkin monille taloudellisesti haastava ja hintojen yleisesti nousussa, joten samanlaisia ilmiöitä ei ole odotettavissa. Pelkona onkin, että jatkossa noita tärkeitä palveluita ryhdytään hankkimaan pimeästi.

Eläkkeensaajan asumistuki

Eläkkeensaajan asumistuen ehdot muuttuvat vuoden 2025 alussa. Suurin muutos on tulojen ja omaisuuden vaikutuksen kasvaminen.

• Tulojen lisäomavastuu nousee 43,5 %:iin tulorajan ylittävistä osista (aiemmin 41,3 %). Samalla omaisuusrajat laskevat, ja omaisuudesta laskettava tuloprosentti nousee 15 %:iin (aiemmin 8 %).

• Indeksijäädytys jatkuu, eli asumismenoihin liittyvät enimmäismäärät pysyvät samoina kuin vuonna 2024.

Marion Norrgård-Långbacka
0451839400
Matias Långbacka
0458069305
www.fixtrix.fi

Fix & Trix – Siivoamme sotkut ja selvitämme tekniikkapulmat!

Tanssivatko pölyt sohvasi alla tai temppuileeko tietokoneesi? Ei hätää! Fix & Trix hoitaa sekä pölyt että tekniset ongelmat.

🌟 **Siivous, joka säihkyy** 💻 **IT-tuki, joka toimii**
🔧 **Ongelma? Me ratkaistaan se!**

Varaa meidät jo tänään – kotiisi (ja koneellesi) lisää järjestystä! 😊🔧

- ✓ Kotipalvelu
- ✓ Kotihoito
- ✓ Kotisairaanhoido

Meillä myös vapaita työpaikkoja!

Ota yhteyttä: 044-3323108

VAASAN SIIVOUS- JA KOTIPALVELU

Siivous- ja kotipalvelut ammattitaitoisesti

Muista kotitalousvähennys!

Esim. ikkunanpesut, viikkosiivoukset, pyykinpesu, pienet kunnostustyöt ja asiointit kauppaan tai apteekkiin.

050 559 7777 • toimisto@kotipalveluvaasa.fi
www.kotipalveluvaasa.fi PALVELEMME VAASA, MUSTASAARI ALUEELLA.

POHJANMAAN PORAKAIVO

Porakaivotyöt ammattitaidolla!

Leivannintie 102, 66510 VAASA, **GSM 050 3138 152**

- Lämpö- ja vesikaivojen porausta
- Tutkimus ja tarkkailureikien porausta
- Vesikaivot
- Teräspaalaus
- Sekä muita erikoisporauksia

Meiltä myös porakaivojen pesut, pienituottoisten porakaivojen vesipaineaukaisu sekä porakaivopumput, lämpökaivopumput ja lämpökaivoputket

Omakoti

Tykkää meistä FACEBOOKISSA!

facebook.com/omakotilehti

omakotilehdet.fi

**Tykkää
meistä
FACEBOOKISSA!**
facebook.com/omakotilehti

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

**MAINOSTAJA,
varaa näkyvyytesi
Omakotilehtiin
verkkokaupasta.**

<https://mediapotential.mediani.fi>

MEDIANI

Eläkettä saavan hoitotuki

Eläkettä saavan hoitotuki on tarkoitettu helpottamaan sairaan tai vammaisen eläkkeensaajan kotona asumista ja siellä tapahtuvaa hoitoa. Tuki korvaa osin myös toimintakyvyn heikentymisestä aiheutuvia kustannuksia. Toimintakyvyn tulee olla heikentynyt sairauden tai vamman vuoksi yhtäjaksoisesti vähintään vuoden ajan.

Hoitotuki maksetaan avuntarpeen, ohjauksen ja valvonnan tarpeen perusteella kolmeen ryhmään porrastettuna:

1. Perushoitotuki (84,17 €/kk): Viikoittainen avuntarve tai ohjauksen ja valvonnan tarve henkilökohtaisissa toiminnoissa. Sokealla ja liikuntakyvyttömällä on aina oikeus vähintään perushoitotukeen.
2. Korotettu hoitotuki (183,36 €/kk): Jokapäiväinen aikaa vievää avun tarve useissa henkilökohtaisissa toiminnoissa tai säännöllinen ohjauksen ja valvonnan tarve.
3. Ylin hoitotuki (387,73 €/kk): Ympäri vuorokautinen tarve toisen henkilön hoitoon ja valvontaan.

Palveluseteli

Palvelusetelin tarkoituksena on lisätä asiakkaan valinnanmahdollisuuksia sosiaali- ja terveyspalveluissa. Hyvinvointialue päättää, ottaako se palvelusetelin käyttöön sekä mihin palveluihin ja missä laajuudessa seteliä käytetään. Hyvinvointialue päättää myös, onko palveluseteli tulosidonnainen vai kaikille käyttäjille samansuuruinen.

Asiakkaalla on aina oikeus kieltäytyä palvelusetelistä. Tällöin hyvinvointialueen on ohjattava hänet muilla tavoin järjestettyyn palveluun. Asiakkaalla ei ole oikeutta vaatia palveluseteliä. Asiakkaan palvelun ja hoidon tarve on arvioitava sekä laadittava palvelusuunnitelma ennen palvelusetelin myöntämistä.

Palvelusetelin arvon tulee olla asiakkaan kannalta kohtuullinen. Maksuttomaksi säädettävistä palveluista ei saa jäädä maksettavaksi omavastuusuutta.

Sosiaalipalveluja voi saada arvonlisäverottomasti

Jos toimintakyky on heikentynyt esimerkiksi iän, vamman tai sairauden takia, sosiaalihuoltopalveluja on mahdollista saada arvonlisäverottomasti. Toimintakykyarvion tekemiseen ei tarvita lääkärintodistusta. Mahdollisia arvonlisäverottomia palveluja ovat:

1. Kodinhoitopalvelut: siivous, ruuanlaitto, pyykinpesu ja muut päivittäiset askareet
2. Henkilökohtainen avustaminen: pukeutuminen, peseytyminen, lääkehoito ja muiden päivittäisten toimintojen avustaminen
3. Asiointipalvelut: kaupassa käynti, pankkiasiat ja muut ulkopuoliset asiointit avustajan kanssa tai hänen toimestaan
4. Seurapalvelut: sosiaalista kanssakäymistä, ulkoilua ja muita aktiviteetteja

Lähteet: www.elakeliitto.fi, www.senioriliitto.fi, www.kela.fi, www.stm.fi ■

Teksti: Ulla Sirén

Kesäjuhlan koristelu voi olla runsas tai yksinkertainen. Pääasia, että se henkii kesää juhlan aiheesta ja teemasta riippumatta.

Kesä on juhlan näyttämö

Kesä tuo tullessaan valmistumisjuhlat, rippijuhlat, häät, syntymäpäivät, sukokoukset. Monen kalenteri on jo alkanut täyttyä erilaisista juhlakutsuista. Ja oli juhlan aihe tai teema mikä hyvänsä, valoisa kesä on tavalla tai toisella sen ainutlaatuinen näyttämö.

Vietetäänpä juhlia paviljongissa, hotellissa, laivan kannella, nuorisoseurantalolla, mökillä tai kotona, kesä sävyttää tapahtuman aina omalla tunnelmallaan. Se voi olla sateen tuoksu, keskiyön auringonpaiste, elokuun kuutamo – jokin luonnon kosketus suomalaiseen kesäjuhlaan liittyä aina, ja se on niin kuin olla pitää. Kesällähän me haluamme juhlia. Ja juuri siksi, halusimme tai emme, joudumme ottamaan huomioon myös kesän hankaluudet kaiken ihanuuden keskellä.

Typistä ongelmat varautumalla

Ulkona pidettävissä juhlissa kannat-

taa miettiä kaikki alusta alkaen siltä kannalta, että voi sataa tai olla paahdava helle. Tarjoilupöydät on hyvä sijoittaa aina katon alle, mutta juhla-vaellekin pitäisi olla tarjolla suojaa. Teltoja ja katoksia saa vuokrata erilaisista juhlatarvikepalveluista, ellei niitä omista tai saa tutuilta lainaksi. Hyönteisistä voi saada epämieluisaa seuraa varsinkin mökki- ja rantajuhlisiin. Suomalaiset ovat yleensä kokeneita kesäjuhliloita ja osaavat tarpeen tullen varautua sateeseen ja hyttysiin jo juhlisiin lähtiessään. On silti kohteliasta auttaa vieraita selviytymään, jos on odotettavissa, että ötököistä on kiusaa. Hyttysavujen ja -kynttilöiden ohella on saatavissa mekaanisia laitteita, joilla niitä voi

karkottaa, ja teltojen viihtyisyyttä voi lisätä käyttämällä niissä hyttysverkoja. Ne eivät vahingoita luontoa, ja puhtaanvalkoiset harsomaiset verhot voivat olla kauniitakin – onhan mahdollista muokata sää- ja hyttysuojat osaksi juhlakoristelua.

Ajoissa mukaan juhlaruuhkaan

Kesä on lyhyt ja siksi tiivis juhlakausi. Siksi on tärkeää ryhtyä kaikkiin toimiin hyvissä ajoin, sillä monet muutkin haluavat varata samoja palveluja ja tarvikkeita.

Hää- ja juhlasuunnittelukoulutuksen pääkouluttaja **Eija Holmberg-Lehto** neuvoa aloittamaan varaami-

sen ja lähettämään kutsut heti kun se on mahdollista, mielellään jo puoli vuotta etukäteen. Hääjuhlien tapauksessa tilavarauksia täytyy tehdä jopa vuotta tai kahta aikaisemmin. Toisinaan voi olla vaikeaa saada oma juhla mahtumaan suvun ja ystäväpiirin ohjelmaan, koska kesäisiä viikonloppuja on vain rajallinen määrä. Holmberg-Lehto ehdottaa vaihtoehtoa, joka voi olla parempi, kuin miltä kuulostaa.

– Jos kesä näyttää toivottoman tiukalta, kannattaa miettiä syksyä. Se on yllättävän hyvä aika järjestää juhlia, aikaa ja tilaa yleensä riittää, ja oikealla koristelulla ja valaistuksella syysjuhlista saa todella tunnelmalliset, hän sanoo.

Hei lukija

Askarruttaako
kodin remontointi?

Jaa remonttikokemuksesi tai
toivo juttuaihetta osoitteessa:

omakotilehdet.fi/palaute

Oletko jo
tutustunut?

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

Juhlasuunnittelija on juhlistamisen ammattilainen

Nykyään juhlasuunnittelun ammattilaisia käytetään yhä enemmän apuna muidenkin kuin hääjuhlien järjestämisessä. Suomesta löytyy kotimaassa koulutettuja tekijöitä, sillä helsinkiläinen AJK-Jatkokoulutus on tarjonnut vuodesta 2022 asti hää- ja juhlasuunnittelijan ammatillista koulutusta, joka toteutetaan monimuoto-opetuksena ja kestää noin neljä kuukautta. Päättötyönä suunnitellaan kokonainen hääjuhla. Koulutussuunnittelija **Merita Ikonen** kertoo, että osalle opiskelijoista koulutus on avannut tien yksityisyrittäjyyteen.

Juhlasuunnittelijan hyödyntäminen on käyttökelpoinen vaihtoehto erityisesti silloin, jos järjestettävänä on isot ja vaativat juhlat, eivätkä omat taidot, aika tai tukiverkot tunnu riittävän.

Ammattilaisen läsnäolo helpottaa esimerkiksi tarjoilun suunnittelua kymmenille tai sadoille ruokailijoille, sopivien esiintyjien etsimistä ja varaamista ja muita sellaisia asioita, joita tavallisessa elämässä tehdään harvoin.

Pääkouluttaja **Eija Holmberg-Lehto** kertoo järjestäneensä häiden lisäksi muun muassa ylioppilas- ja syntymäpäiväjuhlia sekä yritysten juhlia. Hän toteaa, että sekä ihmisten vaatimukset että maksuvalmius ovat kasvaneet, ja samaa vauhtia on lisääntynyt kiire työssä ja vapaa-ajalla.

Juhlasuunnittelijan käyttö maksaa keskimäärin saman verran, kuin muidenkin juhlapäivinä työskentelevien ammattilaisten. Koko juhlat kattava suunnittelupaketti voi maksaa tuhansia euroja, ja suunnittelijan tuntihinta liikkuu yleensä noin 50 – 100 euron välillä. Holmberg-Lehto varoittaa luottamasta liikaa yleisiin arvioihin, sillä hinnoissa on suuria eroja. Ne vaihtelevat jonkin verran paikkakunnittainkin – ja lopulta hinnoittelu on aina yrittäjän oma valinta. Juhlasuunnittelijaa voi kuitenkin hyödyntää myös pienemmällä budjetilla. On mahdollista saada pelkkä suunnittelijan konsultaatio, joka maksaa yleensä pari- kolmesataa euroa.

– Se auttaa jo välttämään pahimmat karikot, ja siitä saa hyviä vinkkejä, Holmberg-Lehto muistuttaa.

Hän suosittelee pyytämään tarjousta aina kahdelta tai kolmelta yrittäjältä ennen suunnittelijan valintaa. Lisäksi on hyvä tutkia tarjokkaiden taustoja ja muiden asiakkaiden kokemuksia, jotta löytää luotettavan ja kokeneen tekijän.

Kokonaiseen suunnittelupakettiin voi sisällyttää melkein mitä vain riippuen asiakkaan toiveista ja suunnittelijan vahvuuksista. Suunnittelija hoitaa haluttaessa kaiken koristelusta ja tarjoilusta esiintyjiin ja valokuvaukseen; hän toimii juhlan juontajana, selvittää mahdollisuuksien mukaan viime hetken ongelmatilanteet ja jopa siivoaa. On silti hyvä muistaa jo sopimusta laadittaessa, että yhtä asiaa suunnittelija ei koskaan tee, nimittäin päätöksiä.

– Juhlasuunnittelija auttaa asiakastaan kaikin tavoin löytämään vaikkapa luotettavia esiintyjävaihtoehtoja, mutta hän ei tee lopullista valintaa eikä allekirjoita sopimuksia. Lopullinen päätös on aina asiakkaan oma, Eija Holmberg-Lehto muistuttaa.

Asiantuntijat:

Koulutussuunnittelija, Vuoden häävaikuttaja 2023 Merita Ikonen, AJK-koulutus

AJK:n pääkouluttaja, hää- ja juhlasuunnittelija

Eija Holmberg-Lehto

www.martat.fi : Juhlasuunnittelu

Freepik

Juhla kotona

- Aloita ajoissa. Lähetä kutsut heti, kun aika ja paikka on tiedossa.
- Suunnittele huolella. Aloita listaamalla tärkeimmät toiveet ja tavoitteet.
- Laadi juhla valmisteluille aikataulu ja työjärjestys.
- Päätä juhlatilat ja juhlan aikataulu. Esimerkiksi, käytetäänkö kaikkia kodin tiloja vai osaa niistä; kutsutaanko vieraat yhtä aikaa vain porrastetusti jne.
- Varaa esiintyjät ajoissa ja sovi aina kirjallisesti esitysten hinta, kesto ja aikataulu. Selvitä, tarvitseeko esiintyjä oman tilan esityksen valmistelua ja taukoja varten.
- Varaa ajoissa pitopalvelu ja juhla-suunnittelija, jos haluat käyttää niitä. Jos sinun tarvitsee vuokrata telttoja, katoksia tai pihakalusteita, varaa nekin ajoissa. Monet yhdistykset kuten Martat ja Maa- ja kotitalousnaiset vuokraavat astiastoja ja muitakin juhlatarvikkeita, mutta kesällä niillä on paljon kysyntää, joten toimi ajoissa.

- Suunnittele tarjoilu. Jos et käytä pitopalvelua, mieti, mitä voi valmistaa itse ja mitä kannattaa ostaa valmiina. Jos haluat pitopalvelun, päätä, haluatko sieltä koko tarjoilun vai osan siitä. Pitopalveluilla on erilaisia vaihtoehtoja asiakkaiden tarpeiden mukaan.
- Mieti jo tässä vaiheessa ruokien säilyttämistä – riittääkö kylmä tila, mahduvatko isot kakut jääkaappiin, missä juomat jäädytetään ym. Löytyisikö tutuilta lainaksi jääkaappia tai kylmälaukkuja?
- Laske astioiden ja aterimien riittävyys. Arvioi, pitäisikö vuokrata tai lainata niitä lisää tai käyttää osassa tarjoilua kertakäyttöastioita. Tee sama laskenta myös istuimille.
- Mieti, miten tiloista saa mahdollisimman helppokulkuiset ja toimivat isolle joukolle. Usein helpottaa, jos osa kodin arkisista käyttötavaroista ja koriste-esineistä raivataan kokonaan pois juhlatiloista.
- Varaudu juhlapäivän kulkuun. Varaa kukkamaljakoita ja kukkien käärepereille oma roskakori. Raivaa tilaa vieraiden takeille, laukuille, sateensuojille ja vaihtokengille. Päätäkää etukäteen, kuka tarjoaa alkumaljat, kuka huolehtii, että wc-tilat pysyvät siisteinä, kuka katsoo, että noutopöydässä riittää tarjottavaa jne.

- Kaunista tila, toisin sanoen siivoa se. Juhlakoristelu pääsee parhaiten oikeuksiinsa tilassa, joka on puhdas, järjestyksessä ja tarpeeksi väljä.
- Laadi teeman mukainen koristelu, jos juhlassa on teema. Muuten yksinkertaisuus on koristelussakin kauneutta. Yhdenmukaiset pöytäliinat – vaikka tabletit tai lautasliinat – sekä pienet kukka-asetelmat tai led-tuikut tavallisiin juomala-seihin asetettuna riittävät somistamaan kahvipöytiä.
- Hyödynnä luonnonkukkia ja vihreitä oksia!
- Käytä koristelussa ja sisustamisessa ensin mielikuvitusta, sitten vasta rahaa. Jopa roskille ja käytetyille astioille varattavat astiat voi suunnitella hauskan näköisiksi. Hyödynnä vanhoja koreja, paperikasseja ym. ja somista ne juhlan tyylin mukaisesti.
- Lisää itsesi työlistaan! Vaikka päiväsankari olisi joku muu, juhlien laittaja ansaitsee oman ajan laittautumista varten. Merkitse yhteiseen aikatauluun itsesi kannalta tärkeät asiat, kuten kamppaajalla käynti ja juhlapuvun hankkiminen – tai vaikka rentoutumis- ja mietiskelyhetki.
- Muista, että täydellisyyteen ei tarvitse yltää. Vieraat eivät tiedä, mitkä tavoitteistasi jäivät toteutumatta. ■

» AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kroketti on pihapelien klassikko

Kroketin mestaruudesta on mitelty kesästä toiseen monilla pihoililla, enemmän tai vähemmän leikkimielisesti. Ohessa tiivistetty versio Suomen Krokettiliiton koostamista pelisäännöistä tulevan kesän otteluita varten.

Pelialueelle sijoitetaan aloitus- ja maalitolppa, joiden väliin sijoitetaan vapaasti haluttu määrä portteja. Pelin tarkoituksena on kiertää rata omalla pallolla aloitustolpasta maalitolppaan läpäisten kaikki kentän portit oikeassa järjestyksessä ja oikeasta suunnasta. Ensimmäinen pelaaja, joka osuu

pallollaan omalla lyöntivuorollaan maalitolppaan kierrettyään radan, on pelin voittaja.

1. Pelin aloittaja ratkaistaan tarkkuuslyönnillä, jossa pallo yritetään saada sovitusta kohdasta lyödyksi mahdollisimman lähelle lähtötolppaa. Pelaaja, jonka pallo jää lähimmäksi lähtötolppaa, saa ensimmäisenä valita lyöntivuoronsa.

2. Aloituslyönti lyödään enintään 50 cm päästä lähtötolpasta lyöntivuorojen määrämässä järjes-

tyksessä mihin tahansa suuntaan pelialueella. Portin saa läpäistä heti aloituslyönnillä. Portti on läpäisty kun pallo on mennyt oikeasta suunnasta kokonaan portin läpi.

3. Jokainen hyväksytty portin läpäisy tuottaa yhden lisälyönnin, joka tulee käyttää välittömästi samalla vuorolla.

4. Jos portti läpäistään väärästä suunnasta, se täytyy läpäistä oikein päin kahdesti ja lisälyönnin saa vain viimeisestä läpäisystä.

5. Pelaajan osuma omalla pallolla toisen pelaajan palloon (krokeeraus) tuottaa pelaajalle mahdollisuuden lisälyöntiin tai krokeaukseen. Lisälyönti tai krokeaus on suoritettava samalla vuorolla.

6. Krokeauksessa pelaaja siirtää oman pallonsa krokeerattuun palloon kiinni ja lyö omaa palloaan siten, että vastustajan pallo kimpoaa pois. Kroatessa pelaaja voi asettaa oman jalkansa oman pallon päälle.

Lähde: Suomen Krokettiliitto

Tykkää FACEBOOKISSA!
meistä
facebook.com/omakotilehti

Ristikon
ratkaisu
edellisestä
lehdestä.

RISTIKKO

Haah-kasta otettu

Kerron sulle...

-1.

Koomikko Karri

Kapeikot ITÄMAA

Sanon El ...

IHOKIN

Pal-kin-toja

Muta

-naama

"ÄITI"

Paah-tokin

SELLU

Niska-vuoren kaimat

Kalsarit

Kaasu

SATU

anssi

ROINE

Kepponen

Osake-

Sadot

ajelu

Eläimistä

10-10

Mitäs kaima?

Totala

Iha-nuus

Tre

Tku

Osakas

Koko-nainen

Oste-tut

XL 40

Tiedot Väsyä

1/7 Pitää

Colt Arina

Lallin uhri

Ääniä

1/50 Söpö

taide

Elo-kuva-

VIHJE

-väli

Järki

SOI-TIN

-1.

Välillä vai-keaa?

-koku

Teheran

Namit -1.

Laatija: Juha Kairavuo / www.aikakuva.fi

» KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja oli Euroopan parlamentin
jäsen vuosina 2008–2024 ja
nousee varasijalta parlamenttiin
10. vaalikaudelle.

Rakennukset on suunniteltava
kestämään tulevaisuutta

Rakennusala on uusien haasteiden edessä, sillä rakennuskantamme on kestävä nykyisten olosuhteiden lisäksi myös tulevaisuuden muuttuvia olosuhteita. Niinpä meidän on huomioitava rakentamisessa ja rakennuskantamme remontoimisessa muuttuva ilmasto, kuten lämpötilojen heilahdukset, sademäärien muutokset ja sään ääriolosuhteiden yleistyminen. Rakennuskantamme on tulevaisuudessa kestävä lumisten talvien lisäksi esimerkiksi yhä voimakkaampia helleaalloja, tulvia ja myrskyjä.

Vuosi 2024 oli maapallon tähänastisen mittaushistorian kuumin vuosi. Viime vuonna maailman keskilämpötila ylitti jopa Pariisin ilmastositoumuksessa sovitun 1,5 asteen rajan ensimmäistä kertaa. On kuitenkin myös hyvä muistaa, että Suomessa ilmasto lämpenee noin tuplasti maailman keskilämpötilaan verrattuna, minkä vuoksi meidän on varauduttava yhä suurempiin muutoksiin. Viime vuonna Lyly-myrsky toi Suomeen hirmumyrskyn ensimmäistä kertaa mittaushistoriamme. Ilmaston lämmitessä hirmumyrskyjen mahdollisuus myös meillä Suomessa kasvaa.

Sään ääri-ilmiöt kuluttavat rakennuksia, mikä lisää rakennusten ja infrastruktuurin huoltotarvetta. Suunnittelemalla rakennukset kestämaan myös tulevaisuuden voimistuneita sään ääriolosuhteita, voimme vähentää rakennusten jatkuvaa huoltamista sekä taata terveelliset ja turvalliset olosuhteet rakennusten käyttäjille. Esimerkiksi sateiden, kosteuden ja tulvien lisääntyessä myös kosteusvauriot rakennuksissa lisääntyvät, mikä voi vaikuttaa suoraan myös ihmisten terveyteen esimerkiksi hengitystieoireiden muodossa.

Rakentamisessa meidän on huomioitava talven pakkasten aikaisen lämmityksen lisäksi myös yhä pahenevat helleaallot. Suomessa rakennuskantamme on suunniteltu ensisijaisesti kestämaan pauk-

kupakkasia ja varastoimaan lämpöä, mikä on jo viime vuosien aikana tuottanut erityisesti ikäihmisille vaarallisia olosuhteita kesän kuumimpina viikkoina. Rakentamisessa tuleekin hyödyntää yhä enemmän passiivista rakentamista, jossa sekä talven hukkalämpöongelmaan, että kesän ylikuumenemisongelmaan pyritään löytämään tehokkaita ratkaisuja. Ratkaisut perustuvat muun muassa rakennusten pintojen ja materiaalien lämmön varastointiin sekä rakennusten sijoitteluun.

Myös jo olemassa oleva rakennuskantamme on remontoitava kestämaan paremmin tulevaisuuden olosuhteita. Tämän lisäksi rakennuskantamme on remontoitava energiatehokkaiksi. Rakennuskantamme energiaremontoinnilla voimme myös hillitä ilmastomuutosta, sillä rakentaminen ja rakennukset vastaavat noin 40 prosenttia tuottamistamme hiilidioksidipäästöistä.

Itse rakennusten lisäksi myös laajemmin kaupunkiympäristössä ja -suunnittelussa on huomioitava vahvemmin muuttuva ilmasto. Viherrakentamisella sekä tulvariskit ja hulevesiriskit huomioivalla kaupunkisuunnittelulla, voimme ennaltaehkäistä sään ääri-ilmiöiden, kuten myrskyjen ja tulvien vaikutuksia rakennuksiimme.

Rakentamisessa kyse ei ole vain talojen pystyttämisestä vaan rakennukset toimivat myös meidän koteina. Kalifornian laajojen maastopalojen vuoksi kymmenet tuhannet ihmiset ovat menettäneet kotinsa. Potentiaaliseen kodin menettämisen pelkoon on meidän kaikkien helppo samaistua. Nämä voivat vaikuttaa myös vakuutusmaksuihin, mikäli varautumista ei ole tehty.

Ilmastomuutoksen edetessä meidän on varmistettava, että rakennuksemme ja asuinalueemme kestäisivät mahdollisimman hyvin myös niitä tulevaisuuden olosuhteita.

STARK

Reilusti myös maalarin asialla

SE ON MAALI!

Kun maalina on
onnistuminen, löydät sen
Vaasan Starkista.
Ammattitason
maalit ja tarvikkeet
ammattitason palvelulla.

TEKNOS**GVK****esko****VIRTASEN****osmo****Solmaster****Colornova****MASTON****MIRKA****ANZA****RAW****STARK VAASA**

Kivihaantie 2, 65300 Vaasa.
Avoinna ma-pe klo 6.30-19, la klo 8-14.

STARK-SUOMI.FI**OLETKO RAKENTAMASSA UUTTA TAI REMONTOIMASSA VANHAA?****Valitse aito konesaumattu katto!****PAIKALLINEN TOIMIJA
VUODESTA 1985****Katolle kaikki mitä tarvitset**

- Aito konesaumakatto - Seinä- ja lapetikkaat - Kattosillat
- Lumiesteet - Vesikourut ja syöksyt - Pelti-, alumiini- ja RST-listat

Kaikki tuotteet saatavissa myös tarviketoimituksena**PELTISEPÄNLIKE NIEMELÄ OY**

Teollisuustie 7, 65610 Mustasaari - 0500 561 883 - www.pslniemela.fi - myynti@pslniemela.fi

